ПРОКЛАМАЦИЯ

на Фюрера
към германския народ
и

НОТА

на германското Министерство
на външните работи
до съветското правителство

с приложения

Ernst Steiniger
Типография и книгоиздателство
Берлин

Книгата е цифровизирана от Propagandaleiter

Прокламация на Фюрера
към германския народ

Германски народе!

Националсоциалисти!

Потиснат от тежки грижи, осъден месеци наред на мълчание, сега дойде часът, когато аз най-сетне мога да говоря открито.

Когато на 3 септември 1939 год. Англия обяви война на Германския Райх, отново се повтори британският опит да бъде осуетено всяко начало на едно консолидиране и по този начин на един възход на Европа, посредством борбата срещу най-мощната сила на континента.

Така Англия на времето разори Испания чрез много войни.

Така тя води своите войни срещу Холандия.

Така, по-късно, с помощта на цяла Европа тя се бореше срещу Франция.

И също така започна в края на миналия век обкръжаването на тогавашния Германски Райх, а в 1914 г. Световната война.

Само поради своята вътрешна разединеност Германия беше победена през 1918 год.

Последствията бяха ужасни.

След като отначало лицемерно заявяваха, че са воювали само срещу Кайзера и неговия режим, след като германската войска сложи оръжие, англичаните започнаха систематически да унищожават Германския Райх. През времето, когато пророкуванията на един френски държавник, че в Германия живели двадесет милиона души повече, т. е. че те трябвало да бъдат премахнати чрез глад, болести или емигриране сякаш буквално се сбъднаха, националсоциалистическото движение започна своето дело за обединение на германския народ и по този начин – новия възход на Райха.

Това ново възземане на нашия народ из бедствията, мизерията и унизителното незачитане стоеше под знака на едно ново вътрешно възраждане.

Особено Англия не беше засегната, или пък заплашена от това.

Въпреки това, новата, изпълнена с омраза политика на обкръжаването срещу Германия започна отново. Вътре и вън от страната се дойде до онзи нам известен заговор между евреи и демократи, болшевики и реакционери, с единствената цел, да се попречи на създаването на новата германска народностна държава и Райхът да бъде хвърлен отново в безсилие и мизерия.

Наред с нас, омразата на това интернационално световно съзаклятие засегна и онези народи, които, също така пренебрегнати от щастието, бяха принудени да, си изкарват насъщния си хляб в най-суровата борба за съществуване. Участието в благата на този свят беше оспорвано и дори буквално забранено преди всичко на Италия и на Япония, тъкмо така, както и на Германия. Ето защо сплотяваното на тези нации беше

само един акт на самозащита срещу заплашващата ги егоистична световна коалиция на богатството и силата.

Според показанията на американския генерал Ууд, направени пред една комисия на американския парламент, Чърчил още през 1936 год. е заявил, че Германия пак е станала извънредно мощна и затова трябвало да бъде унищожена.

През лятото на 1939 год. на Англия се стори, че е дошъл моментът, да започне отново замисленото унищожаване с повтарянето на една обширна политика на обкръжаване срещу Германия.

Системата на устроената за тази цел кампания от лъжи, се състоеше в това, да обявява други народи за заплашени, да ги улови изпърво с обещанията на Англия за гаранция и взаимопомощ и след това, също както преди Световната война, да ги хвърли във война срещу Германия.

Така, на Англия се удаде да лансира в света твърдението в периода от май до август 1939 год., че Литва, Естония, Латвия, Финландия, Бесарабия, както и Украйна били пряко заплашени от Германия. Една част от държавите се оставиха да бъдат подведени по този начин, приеха предложените с тези твърдения обещания за гаранция и така преминаха в новия обкръжителен фронт срещу Германия.

При тези обстоятелства аз смятах, че мога да поема отговорността пред моята съвест и пред историята на германския народ, затова че, аз не само уверих тези страни, респективно техните правителства, в неверността на изтъкнатите британски твърдения, но и че, извън това, аз успокоих най-могъщата сила на Изтока чрез особени тържествени декларации относно границите на нашите интереси.

Националсоциалисти!

Вие всички сигурно почувствахте на времето, че за мен тази стъпка беше горчива и трудна. Германският народ не е изпитвал никога враждебни чувства спрямо народностите в Русия. Но през повече от две десетилетия насам еврейско-болшевишките властници се стараеха от Москва да подпалят не само Германия, но и цяла Европа. Не Германия се опита някога да пренесе своя националсоциалистически мироглед в Русия, а еврейско-болшевишките властници в Москва неотклонно се опитваха да наложат на нашия и на другите европейски народи своето господство и то не само духовно, а преди всичко и с военна сила.

Последиците от дейността на този режим, обаче, във всички страни бяха само хаос, мизерия и глад. В противовес на това, аз се стараех от две десетилетие насам, с един минимум от вмешателство и без каквото и да било разрушаване на нашето производство, да постигна един нов социалистически ред в Германия, който не само че премахва безработицата, но също така дава възможност на трудещите се да получават все по-голям дял печалба от своя труд.

Успехите на тази политика на стопанско и социално преустройство на нашия народ, която преодолявайки планомерно съсловните и класови противоречия, има за крайна цел една истинска народностна общност, са единствени по рода си в целия свят.

Ето защо, през август 1939 год. за мен беше много тежко да изпратя моя министър в Москва, за да се опита там да противодейства на британската политика за обкръжаване на Германия. Аз направих това, ръководен само от съзнанието за отговорността, която нося спрямо германския народ, преди всичко, обаче, с надеждата, да мога да постигна най-сетне едно трайно успокоение и може би да намаля жертвите, които в противен случай ни се налагаха.

Докато тогава Германия тържествено призна в Москва споменатите по-преди области и държави, – с изключение на Литва, – като лежащи извън сферата на германските политически интереси, беше сключена още една особена спогодба, в случай че Англия наистина успее да тласне Полша в една война срещу Германия. Но и тук беше направено ограничение на германските претенции, което съвсем не беше съразмерно с постиженията на германското оръжие.

Националсоциалисти!

Последиците от този желан от мен самия и сключен в интереса на германския народ договор бяха много тежки, особено за живущите в засегнатите страни германци.

Повече от половин милион германски сънародници – всички дребни селяни, занаятчии и работници – бяха внезапно принудени да напуснат своята бивша родина, за да избегнат един нов режим, който ги заплашваше отначало с безгранична мизерия, а рано или късно – и с пълно унищожение.

Въпреки това, изчезнаха хиляди германци! Беше невъзможно да се узнае по някакъв начин техната участ или поне тяхното пребиваване. Между тях се намират и повече от 160 мъже, германски поданици.

Аз мълчах за всичко, понеже трябваше да мълча! Защото моето желание беше да ликвидирам окончателно с натегнатите отношения и ако е възможно, да постигна едно трайно разбирателство с тази държава.

Но още по време на нашия поход в Полша, съветските управници внезапно предявиха, противно на договора, претенции също и за Литва.

Германският Райх никога не е имал намерението да окупира Литва и не само че не е връчвал никакво подобно искане на литовското правителство, а напротив, той отхвърли молбата на тогавашното литовско правителство да изпрати в този смисъл германски войски в Литва, като неотговаряща на целите на германската политика.

Въпреки това, аз се примирих и с това ново руско искане. Това беше, обаче, само началото на редица нови изнудвания, които от тогава насам се повтаряха непрестанно.

Победата в Полша, която беше извоювана изключително от германските войски, ме накара да отправя отново едно предложение за мир до Западните сили. *То беше отхвърлено от интернационалните и еврейски подстрекатели към война.*

Причината за това отхвърляне, обаче, се криеше още тогава в обстоятелството, че Англия все още хранеше надеждата, че ще може да мобилизира

срещу Германия една европейска коалиция, като включи в нея Балканите и Съветска Русия.

Така в Лондон решиха да бъде изпратен за посланик в Москва мистър *Крипс*. Той получи ясното поръчение да възстанови на всяка цена отношенията между Англия и Съветска Русия и да ги развие в духа на английската политика. За благоприятния ход на тази мисия съобщаваше английският печат до тогава, докато нямаше тактически причини, които да го заставят да мълчи.

През есента на 1939 год. и през пролетта на 1940 год. наистина се явиха вече първите резултати. Докато Русия беше на път да покори военно не само Финландия, но и балтийските държави, тя мотивира изведнъж това събитие, с както лъжливото, така и смешното твърдение, че трябва да защити тези земи, респективно да предотврати опасността от една чужда заплаха. С това, обаче, беше визирана само Германия. Защото друга сила изобщо не би могла нито да нахлуе в балтийските области, нито пък да води там война. Въпреки това, аз трябваше да мълча. Но управниците в Кремъл веднага продължиха по-нататък.

Докато Германия през пролетта на 1940 год. оттегли своите войски далеч от източната граница, в духа на така наречения приятелски пакт и нещо повече дори – тя изобщо опразни до голяма част тези области от германски войски, в същото време започна съсредоточаваното на руските сили в един размер, който можеше да бъде схванат само като едно съзнателно заплашване срещу Германия.

Според една декларация, дадена тогава лично от Молотов, още през пролетта на 1940 год. само в балтийските държави се намираха 22 руски дивизии.

Тъй като самото руско правителство винаги твърдете, че то е било повикано от тамошното население, то целта на тяхното пребиваване там можеше да бъде само една демонстрация срещу Германия.

Докато нашите войници сломиха след 10 май 1940 год. френско-британските сили на Запад, руското съсредоточаване на нашия източен фронт беше продължено в един все по-застрашителен размер.

Ето защо от август 1940 год., аз смятах, че в интереса на Райха не мога повече да поема отговорността да оставя незащитени пред това огромно струпване на болшевишки дивизии, нашите и без това често опустошавани източни провинции.

По този начин, обаче, настъпи това, което възнамеряваше британско-съветско-руското сътрудничество, а именно: *сковаването на толкова големи германски сили на изток, така че особено, що се отнася до авиацията, германското командване да не може повече да поеме отговорността за едно радикално свършване на войната на запад*.

Това отговаряше не само на целите на британската, но също и на съветската политика. Защото както Англия, така и Съветска Русия, имат намерението да продължават тази война, колкото е възможно по-дълго време, за да отслабят цяла Европа и да я докарат до едно състояние на все по-голямо безсилие.

Заплашителната агресивност на Русия срещу Румъния трябваше също така да служи в основата си единствено на задачата, да се сложи ръка на една важна база на стопанския живот не само за Германия, но и за цяла Европа, или при известни обстоятелства най-малкото да я унищожи. Но тъкмо Германският Райх още от 1933 г. с безкрайно търпение е правил усилия да спечели югоизточните държави за свои търговски партньори. Поради това ние имахме също най-голям интерес за тяхното вътрешно държавно консолидиране и ред. Нахлуването на Русия в Румъния, свързването на Гърция с Англия – заплашваха да превърнат, за кратко време и тази област в един общ боен театър.

Противно на нашите принципи и обичаи, аз, отговаряйки на една спешна молба на тогавашното румънско правителство, единствено виновно за това развитие на нещата, съветвах, в името на мира, да се преклони пред съветските изнудвания и да отстъпи Бесарабия.

Румънското правителство, обаче, смяташе, че може да поеме отговорността за това пред своя народ, само ако Германия и Италия, като обезщетение за това, биха дали най-малко една гаранция, че по-нататък не ще бъде посягано на останалите още части от румънската държава.

Аз сторих това с болка на сърцето. Преди всичко за това, че щом Германия дава една гаранция, това значи, че тя също ще отстои за нея. Ние не сме нито англичани, нито евреи.

Тика до последния час аз вярвах, че съм служил на мира в тази област, ако и с цената на поемане на едно тежко задължение. Но за да бъде този проблем окончателно разрешен и за да добия също така едно изясняване на становището на Русия по отношение на Райха, както и под натиска на постоянно засилващата се мобилизация по нашата източна граница, аз поканих господин Молотов да дойде в Берлин.

Тук съветският външен министър поиска поясняването, респ. съгласието на Германия, по следните четири въпроса:

1- ви въпрос на Молотов:

В случай на едно нападение на Съветска Русия срещу Румъния, ще бъде ли насочена дадената от Германия на Румъния гаранция също и срещу Съветска Русия?

Моят отговор:

Германската гаранция е една обща и безусловно задължителна за нас. Русия, обаче, никога не ни е заявила, че извън Бесарабия тя въобще има и някои други интереси в Румъния. Още окупирането на северна Буковина беше едно нарушение на това уверение. Поради това аз не вярвах, че сега Русия изведнъж би могла да има и по-нататъшни намерения срещу Румъния.

2- ри въпрос на Молотов:

Русия се чувствала наново застрашена от Финландия. Русия била решена да не търпи това. Готова ли е Германия да не дава на Финландия каквато и да е подкрепа и преди всичко веднага да оттегли отправените към Киркенез германски войски?

Моят отговор:

Германия, сега, както и преди, няма никакви политически интереси във Финландия. Обаче, една нова война на Русия срещу малкия финландски народ вече не може да бъде смятана за поносима от германското правителство, още повече, че ние никога не бихме могли да вярваме на едно заплашване на Русия от страна на Финландия.

При това, ние въобще не бихме искали, да се създаде още веднъж на Балтийско море един боен театър.

3-и въпрос на Молотов:

Готова ли е Германия да се съгласи, щото Съветска Русия да даде от своя страна една гаранция на България и за тази цел да бъдат изпратени в България съветски войски, при което той – Молотов – искал да заяви, че те нямали намерение по този повод напр. да отстранят царя.

Моят отговор:

България е една суверенна държава и аз не зная, България въобще да е молила Съветска Русия за една гаранция, както Румъния я поиска от Германия. Извън това, аз ще трябва да разгледам този въпрос с моите съюзници.

4-и въпрос на Молотов:

Съветска Русия се нуждае на всяка цена от едно свободно преминаване през Дарданелите и за да защити интересите си, тя иска да завземе няколко важни укрепени пункта в Дарданелите, респ. на Босфора. Съгласна ли е Германия с това, или не?

Моят отговор:

Германия винаги е готова да даде съгласието си за една промяна на договора от Монтрьо в полза на Черноморските държави. Германия не е готова да се съгласи със завземането на руски укрепени пунктове в Проливите.

Националсоциалисти!

Тук аз заех онова поведение, което единствено можех да заема като отговорен водач на Германския Райх, но също и като съзнателно отговорен представител на европейската култура и цивилизация.

Резултатът от това беше засилване на насочената срещу Райха съветско-руска дейност, преди всичко, обаче, незабавното започване на вътрешното разоряване на

новата румънска държава и опитът, да се отстрани чрез пропаганда българското правителство.

С помощта на заблудени, незрели глави на румънския легион се удаде да бъде инсцениран в Румъния един държавен преврат, чиято цел беше, да се свали държавният шеф генерал Антонеску, да се създаде хаос в страната, та с отстраняването на всяка законна власт да се отстранят и предпоставките за влизане в сила на германските гаранционни обещания.

Въпреки това, аз все още смятах за най-добре да запазя мълчание.

Веднага след пропадането на тази акция, започна едно засилено концентриране на руски войски по германската източна граница. Танкови отряди и парашутни войски бяха прехвърляни в постоянно растящ размер в една заплашителна близост до германските граници. Германската армия и германското отечество знаят, че до преди няколко седмици по нашата източна граница не се намираше нито една единствена танкова или моторизирана дивизия.

Ако обаче, би имало нужда от едно последно доказателство за възникналата, въпреки всички отричания и прикривания, коалиция между Англия и Съветска Русия, то тях ги достави югославският конфликт.

Докато аз полагах усилия да предприема един последен опит за омиротворението на Балканите и в пълната с разбирателство съвместна работа с Дуче поканих Югославия да се присъедини към Тристранния пакт, Англия и Съветска Русия организираха съвместно онзи преврат, който за една нощ отстрани тогавашното готово за споразумение правителство. Защото днес може да бъде съобщено на германския народ: сръбският преврат срещу Германия беше извършен не само под английско, но в значителната си част и под съветско-руско знаме. Но тъй като ние и това премълчахме, съветското ръководство направи още една стъпка. *То не само, че организира преврата, но няколко дни по-късно сключи с преданите му нови креатури познатия пакт за приятелство, чието предназначение беше, да подкрепи сърбите в тяхната воля за съпротива срещу омиротворението на Балканите и да ги насъска срещу Германия*. А това не беше едно само платоническо намерение:

Москва поиска Югославия да мобилизира армията си.

Но тъй като аз и сега мислех, че е по-добре да не приказвам, властниците в Кремъл направиха още една стъпка:

Германското правителство днес притежава доказателства, от които става ясно, че за да хвърли Сърбия в борбата, Русия е дала уверението да достави през Солун оръжие, самолети и муниции и други военни материали срещу Германия.

И това стана почти в същия момент, когато аз сам дадох на японския министър на външните работи, Д-р Матсуока, съвета, да постигне едно подобрение на отношенията с Русия, все още с надеждата, с това да се служи на мира.

Само бързото напредване на нашите несравними дивизии към Скопие, както и заемането на Солун, попречиха на намеренията на този съветско-англосаксонски

заговор. Сръбските офицери от въздушните войски прелетяха, обаче, към Русия и бяха приети там като съюзници. *Само балканската победа на силите от Оста осуети плана, да се вкара Германия през това лято в дългомесечни боеве в Югоизтока, а между това и да се завърши съсредоточаването на съветските армии, да се засили техната бойна готовност и след това, съвместно с Англия и подкрепени чрез очакваните американски доставки, да могат да задушат и да смажат Германския Райх и Италия.*

С това Москва не само, че наруши споразуменията по нашия пакт за приятелство, но извърши по един жалък начин предателство спрямо него. И всичко това става по времето, когато властниците от Кремъл до последна минута говорят в чужбина лицемерно за мир и приятелство, точно както в случая с Финландия или Румъния и съчиняват привидно безобидни опровержения.

Но ако аз бях принуден до сега, по силата на обстоятелствата, винаги да премълчавам, то сега е настъпил моментът, в който едно по-нататъшно наблюдаване само на нещата би било не само греховна небрежност, но и едно престъпление спрямо германския народ, а така също и спрямо Европа.

Днес кръгло 160 руски дивизии стоят на нашата граница. От седмици насам се извършват постоянни нарушения на тази граница и не само при нас, но също така и в далечния Север, както и в Румъния. Руските летци просто си правят удоволствие да оглеждат безгрижно тези граници, вероятно, за да ни докажат по този начин, че се чувстват вече като господари на тези области. През нощта на 17 срещу 18 юни руски патрули са извършили отново разузнавания на германска територия и са могли да бъдат отблъснати, едва след продължителна престрелка. Но с това вече е настъпил часът, в който става нужно да се реагира срещу този комплот на еврейско-англо-саксонските подстрекатели на войни, а също така и на еврейските властници на болшевишката московска централа.

Германски народе!

В този момент се извършва едно настъпление, което по своето протежение и размер е най-голямото, което светът е видял до днес. Заедно с финландските другари, стоят на Северния ледовит океан и бойците на победата при Нарвик. Германски дивизии под командата на завоевателя на Норвегия защищават финландската земя заедно с финландските герои на свободата под водителството на техния маршал. От Източна Прусия до Карпатите се простират частите на германския източен фронт. По бреговете на Прут, по долното течение на Дунава до бреговете на Черно Море са съединени германски и румънски войници под водителството на държавния шеф Антонеску.

Поради това, задачата на този фронт не е вече само защитата на отделни страни, а осигуряването на цяла Европа и заедно с това спасението на всички.

Затова днес аз реших, да предоставя съдбата и бъдещето на Германския Райх и на нашия народ отново в ръцете на нашите войници.

Нека Всемогъщият ни помогне тъкмо в тази борба!

подписал: Адолф Хитлер.

Нота
на германското Министерство на външните работи
до съветското правителство

I.

Когато правителството на Райха, водено от желанието да намери едно равновесие в интересите на Германия и тези на СССР, през лятото на 1939 г. се обърна към Съветското правителство, то ясно съзнаваше, че не би било лесна задача разбирателството с една държава, която, от една страна, застъпваше своята принадлежност към обществото на националните държави с произтичащите от това права и задължения, но, от друга страна, беше под властта на една партия, която като секция на *Коминтерна* се стремеше към разширяване на световната революция, значи – към разложението на тези национални държави. Изоставяйки тежките съмнения, произлизащи от това основно различие в политическите цели на Германия и на Съветска Русия и от рязкото противоречие между диаметрално противоположните светогледи на *националсоциализма* и на *болшевизма*, Германското правителство направи този опит. При това то беше ръководено от мисълта, че обусловеното от едно разбирателство между Германия и Русия премахване на войната и възможното гарантиране по този начин на реалните жизнени нужди на тези два открай време приятелски един към друг народи би могло да бъде най-добрата гаранция против едно по-нататъшно разпространяване в Европа на комунистическите доктрини на международното еврейство. В това си предположение Германското правителство беше подкрепено и от обстоятелството, че известни събития в самата Русия и известни мерки на Руското правителство в областите на международната политика показваха най-малкото като възможно едно изоставяне на тези доктрини и на досегашните методи за разложение на чуждите народи. Начинът, по който беше приета в Москва германската стъпка и готовността на Съветското правителство да сключи пакта за приятелство с Германия, като че ли потвърждаваха тази промяна. Така се стигна до подписване на пакта за ненападение на 23 август 1939 г. и до подписването на спогодбата за границите и за приятелство между двете страни на 28 септември 1939 година. Ядрото на тези договори се състоеше:

1. във взаимното задължение на двете държави, да не предприемат нападения една срещу друга и да живеят в мирно съседство, и

2. в определянето на границите на сферите на влияние с отказ на Германския Райх от всяко влияние във Финландия, Латвия, Естония, Литва и Бесарабия, докато областите на бившата полска държава до линията Нарев–Буг–Сан по желание на Съветите трябваше да бъдат присъединени към Русия.

Действително, правителството на Райха веднага след подписването на пакта за приятелство с Русия извърши *основно преустройство на своята политика по отношение на СССР* и оттогава пое едно приятелско поведение спрямо Съветския съюз. То вярно изпълняваше, както буквата, така и духа на сключените със СССР договори. Но освен това то чрез повалянето на Полша, т. е. с германска кръв помогна на Съветския съюз да постигне най-големия външно-политически успех от началото на неговото съществуване. Това беше възможно само благодарение на тази благосклонна спрямо Русия германска политика и на подавляващите победи на германското оръжие.

Затова германското правителство с право смяташе, че може да приеме, че и поведението на Съветския съюз към Германия ще бъде същото, още повече, че при водените от райхсминистъра на външните работи, фон Рибентроп, преговори в Москва, а и при други случаи съветското правителство заявяваше, че тези преговори представят основата за едно дълготрайно изравняване на взаимните интереси на Германия и на

Съветска Русия и че двата народа, респектирайки взаимно сегашните си режими и решени да не се намесват във вътрешните работи на своя партньор, ще стигнат до едно трайно добросъседство. *За съжаление, скоро трябваше да се окаже, че правителството на Райха се е заблуждавало напълно в тези си предположения.*

II.

И наистина, скоро след подписването на германо-руските договори, Коминтернът отново активизира своята дейност. Това се отнася не само за Германия, но и за приятелските към Германия или неутрални страни, както и за окупираните от германските войски европейски области. За да не бъде явно нарушаването на договорите, бяха променен само методите, а замаскирането им стана по-грижливо и по-рафинирано. В Москва очевидно вярваха, че с постоянното охулване на водената от Германия уж „империалистическа“ война ще трябва да преодолеят въздействието от сключването на пакта с националсоциалистическа Германия. Силната и ефикасна полицейска противодейност застави Коминтерна да се опита да проведе своята разложителна и разузнавателна дейност в Германия по околни пътища, чрез централи в съседните на Германия страни. При това си служеха с бивши комунистически функционери, които трябваше да извършват в Германия *разложителна дейност* и подготовка за саботажи. За тази цел комисарят на ГПУ Крилов е ръководил една систематическа школовка. Заедно с това е извършвана интензивна разложителна работа и в окупираните от Германия области, особено в Протектората и в окупираната Франция, а също така и в Норвегия, Холандия, Белгия и пр. Ценна помощ в това отношение са указвали и съветските представителства, особено Генералното консулство в Прага. С помощта на радиоприемателни и радиопредавателни съоръжения е поддържана усърдна разузнавателна служба, която представлява едно съвършено доказателство за насочената против Германия дейност на Коминтерна. На лице е и обемист документарен материал от показания и издания за цялата друга разложителна и разузнавателна дейност на Коминтерна. Образувани са били и саботажнически групи, които са имали свои собствени лаборатории, където са били произвеждани пожарните и експлозивни бомби за извършване на саботажническите акции. Такива атентати са извършени, например, срещу не по-малко от 16 германски кораба.

Редом с тази разложителна и саботажническа дейност стоеше и *шпионажът*. Така, възвръщането на германците от Съветска Русия беше използвано, за да се спечелят тези германци с най-низки средства за целите на ГПУ. По безсрамен начин са изнудени да дават декларации-задължения за постъпване на служба в ГПУ не само мъже, но и жени. Дори и самото съветско посолство в Берлин, начело с легационния съветник Кобулов, не се е посвенило да използва за шпионажни цели по най-безогледен начин правата си на екстериториалност. По-късно, членът на руското консулство в Прага, Мохов, е стоял начело на една руска шпионска мрежа, която е обхванала целия Протекторат. Други случаи, в които полицията е успяла да се намеси своевременно, дават ясна и недвусмислена картина на тези обширни съветски машинации. Цялата картина, безспорно, показва, че Съветска Русия е вършила в широк размер в Германия нелегално разложение, саботаж, терор и военно-подготвителен шпионаж в политическо, стопанско и военно отношение.

Що се отнася до разложителната дейност на Съветска Русия, вършена в Европа вън от Германия, то тя се простираше върху почти всички приятелски на Германия или окупирани от нея страни. Така, например, в *Румъния* комунистическата пропаганда

чрез идващи от Русия позиви представяше Германия като отговорна за всички трудности, за да се подбужда по този начин едно противогерманско настроение. Същото се прояви и в Югославия от лятото на 1940 г. насам. Там позивите призоваваха на протест против преговарянето на режима на Цветкович с империалистическите правителства на Берлин и Рим. На едно събрание на комунистически партийни функционери в Загреб цяла Югоизточна Европа, от Словакия до България, е посочена като руски протекторат, който ще бъде учреден след очакваното от тях военно отслабване на Германия. В Белградската съветска легация в ръцете на германските войски попаднаха документални доказателства за съветския произход на тази пропаганда. Докато в Югославия комунистическата пропаганда се мъчеше да си служи с националистически лозунги, в *Унгария* тя действаше главно сред украинското население, като му обещаваше скорошно освобождение от страна на Съветска Русия. Особено оживена беше противогерманската кампания в *Словакия*, където открито се агитираше за присъединяване към Съветския съюз.

Във *Финландия* действаше прословутото „Дружество за мир и приятелство със Съветския съюз“, което, в съдействие с радиостанцията Петроской, се стараеше да разложи тази страна и при това работеше главно в противогермански смисъл.

Във *Франция, Белгия и Холандия* се насъскваше против германската окупационна власт. Същото насъскване се извършваше и в *Генералното губернаторство*, но под национална и панславянска маска. Едва беше окупирана от германските войски и *Гърция* – и съветската пропаганда и там се залови на работа. Общата картина показва една систематическа кампания на СССР във всички страни, против опита на Германия да изгради един стабилен ред в Европа.

Редом с това върви и пряката пропагандистка противоакция срещу мерки на германската политика, която се стреми да ги наклевети като антируски и да спечели за Съветска Русия против Германия различните страни. В *България* се агитираше против присъединяването към Тристранния пакт и за гаранционен пакт с Русия, в *Румъния*, чрез навлизане в Желязната гвардия и злоупотреба с нейните водачи, между другите и румънеца Гроза, беше инсцениран на 23 януари 1941 г. опитът за преврат, зад който стояха болшевишките агенти на Москва. Правителството на Райха разполага с неоспорими доказателства за това.

Що се отнася до *Югославия*, правителството на Райха притежава доказателства, според които югославският делегат в Москва, Джорджевич, още през май 1940 г., при един разговор с г. Молотов, е останал с впечатлението, че там смятат Германия като „силния утрешен противник“. Още по-недвусмислено беше поведението на Съветския съюз спрямо желанията на сръбските военни власти за получаване на оръжие. През ноември 1940 г. съветският началник на генералния щаб е заявил на югославския военен аташе: „Ние ще ви дадем всичко, каквото искате и то веднага.“ Цените и начинът на плащането е бил оставен на усмотрението на Белградското правителство, като е било поставено само едно условие: да се пази в *тайна от Германия*. Когато по-късно правителството на Цветкович се приближи към силите на Оста, в Москва започнаха да протакат доставката на оръжие; в съветското военно министерство това е било заявено кратко и ясно на югославския военен аташе. Инсценирането на белградския преврат от 27 март т. г. представляваше върха на тази конспиративна дейност на сръбски съзаклятници и англо-руски агенти против Райха. Сръбският ръководител на този преврат и водач на „Черната ръка“, господин Симич, се намира и

днес в Москва и развива там и сега активна дейност против Райха, в тясно сътрудничество със съветските пропагандни органи.

Горните констатации са само малък дял от огромната и обширна пропагандна дейност на СССР в Европа, против Германия. Затова, за да даде на външния свят един общ поглед върху дейността на съветските органи в това отношение, след сключването на германо-руските договори и за да му даде възможност да отсъди, правителството на Райха ще поднесе на общественото мнение целия материал, който се намира на разположението му. Изобщо правителството на Райха трябва да констатира:

При сключването на договорите с Германия, Съветското правителство неколкократно даде недвусмислената декларация, че не възнамерява да се намесва пряко или косвено във вътрешните работи на Германия. При сключването на пакта за приятелство, то тържествено заяви, че ще сътрудничи с Германия, та, в истинския интерес на всички народи, да се сложи край на съществуващото положение на война между Германия, от една страна, и Англия и Франция от друга и тази цел да се постигне, колкото се може по-скоро. В светлината на гореспоменатите факти, които с по-нататъшния ход на войната ставаха все по-ясни, тези съветски споразумения и декларации *се оказаха съзнателно заблуждение и измама*. Дори всички онези предимства, които Съветското правителство постигна благодарение на приятелското поведение на Германия, не можаха да подтикнат Съветското правителство да заеме лоялно поведение спрямо Германия. Напротив, правителството на Райха трябваше да се увери, че и при сключването на договорите от 1939 г. е била следвана тезата на *Ленин*, изразена още веднъж изрично и в „Наставленията за Словашката комунистическа партия“ от м. октомври 1939 г. и според която „могат да бъдат сключвани пактове с някои други страни, ако тези пактове служат на интересите на СССР и за обезвредяването на противника“. Така че за Съветското правителство сключването на такива приятелски пактове беше само тактическа маневра. Съществената цел е била, да се постигнат благоприятни за Русия клаузи и едновременно с това да се подготви едно ново действие на Съветския съюз със сила. Ръководната идея си остана – отслабването на неболшевишките държави, за да могат те да бъдат по-лесно разложени и в удобния момент разбити. Това е изразено с брутална яснота в следните думи на едно писмо, намерено след окупацията на Белград в тамошната съветска легация: „СССР ще реагира едва в удобния момент. Държавите от Оста отново разпръснаха силите си, и затова СССР ще нанесе внезапно удара си върху Германия.“ Съветското правителство в Москва не последва гласа на руския народ, който искаше да живее в честен мир и приятелство с германския народ, а продължи старата двулична болшевишка политика и с това пое една тежка отговорност.

III.

Щом като разложителната пропаганда дейност на Съветския съюз в Германия и в останалата Европа не оставя никакво съмнение относно неговото становище спрямо Германия, то поведението на Съветското правителство спрямо Германия във *външно-политическата* и *военна област*, след сключване на германо-руските договори, говори още по-ясно за това. При определяне границите на сферите на интереси, Съветското правителство заяви на министъра на външните работи, че не възнамерява да заеме, болшевизира или анексира държавите, намиращи се в неговата сфера на интереси, с изключение на областите в бившата полска държава, които тогава се намираха в състояние на разложение. В действителност обаче, както показа ходът на събитията,

политиката на Съветите през това време беше насочена само към една цел, именно, *да разшири на запад, в пространството от Ледовития океан до Черно море, на всякъде, където това ѝ изглеждаше възможно, военната мощ на Москва и да тласне още по-дълбоко болшевизирането в Европа*.

Развоят на тази политика се охарактеризира със следните етапи:

1. Развитието беше въведено със сключването на така наречените пактове за взаимопомощ с *Естония, Латвия* и *Литва* през октомври и ноември 1939 г. и с установяването на военни бази в тези страни.

2. Следният съветски шахматен ход беше насочен към *Финландия*. Когато финландското правителство отхвърли съветските искания, чието приемане би премахнало суверенитета на свободната финландска държава, Съветското правителство подтикна създаването на комунистическото лъжеправителство Кусинен и когато финландският народ отказа да влезе във всякаква връзка с това правителство, дойде ултиматумът срещу Финландия и в края на ноември 1939 г. – навлизането на Червената армия. Според сключения през март финско-съветски мир, Финландия трябваше да отстъпи част от своите югоизточни провинции, която част веднага беше болшевизирана.

3. Няколко месеца по-късно, т. е. през юли 1940 г. Съветският съюз се насочи срещу *балтийските държави*. Според първия московски договор, Литва спадаше в германската сфера на влияние. По желание на Съветското правителство, при втория договор правителството на Райха се отказа от всички свои интереси в по-голямата част на тази страна, макар и с болка на сърцето и то само заради така горещо желания мир, в полза на Съветския съюз, при което една ивица от тази област остана все още в германската сфера на влияние. След един ултиматум от 15 юни, без всякакво предизвестяване на правителството на Райха, Съветският съюз зае цяла Литва, т. е. и частта, останала в сферата на германските интереси, така че сега Съветският съюз стигна непосредствено до цялата източна граница на източна Прусия. Когато по-късно се обърнаха към Германия по този въпрос, правителството на Райха след тежки преговори и за да направи още нещо за приятелското уреждане на въпроса, предостави и тази част на Литва на Съветския съюз.

Не след дълго, злоупотребявайки с пактовете сключени с *Латвия* и *Естония* за взаимно подпомагане, тези страни бяха заети и военно. Сега вече, противно на изричните московски уверения, беше болшевизирана цялата балтийска област и беше просто анексирана от Съветското правителство няколко седмици след окупацията. Едновременно с анексията бяха извършени и по целия северен сектор на съветската позиция срещу Европа първите големи струпвания на Червената армия.

Мимоходом тук трябва да се спомене още, че Съветското правителство отмени едностранно стопанските спогодби на Германия с държави, които спогодби, според московските споразумения, не трябваше да бъдат накърнявани.

4. В московските договори, при ограничаването на интересите в бившата полска територия, беше изрично уговорено, че вън от тези граници не трябва да се извършва никаква политическа агитация и че дейността на съответните окупационни власти ще бъде насочена изключително към мирното изграждане на тези области. Правителството

на Райха има неопровержими доказателства, че въпреки тези договори Съветският съюз скоро след окупацията на тези области не само, че е допуснал една противогерманска агитация в Генералното губернаторство Полша, но я е и подкрепил със същевременната болшевишка пропаганда в Губернаторството. И в тези области, веднага след заемането им, бяха преместени силни руски гарнизони.

5. Още докато германската армия воюваше на запад с Франция и Англия, последва съветският удар срещу *Балканите*. Докато Съветското правителство при московските преговори беше заявило, че то от своя страна никога няма да вземе инициативата за разрешаване на бесарабския въпрос, правителството на Райха получи на 24 юни 1940 година едно съобщение на Съветското правителство, че то вече било решено, да разреши със сила бесарабския въпрос. Същевременно се съобщаваше, че съветските претенции обхващат и Буковина, значи една област, която беше стара земя на австрийската корона, която никога не е принадлежала на Русия и за която на времето в Москва изобщо не е ставало дума. Германският посланик в Москва заяви на Съветското правителство, че неговото решение идва съвършено неочаквано за правителството на Райха и може да доведе до тежко накърняване на германските стопански интереси в Румъния, както и до смущаване на живота на голямата тамошна германска колония, както и на германското население в Буковина. Господин Молотов отвърна, че работата е извънредно спешна и че Съветското правителство желае да има становището на правителството на Райха в един срок от 24 часа. Въпреки тази груба акция против Румъния, правителството на Райха и този път се намеси в полза на СССР, в интереса на запазването на мира и на приятелството си със Съветския съюз. То посъветва румънското правителство, което се беше обърнало за помощ към Германия, да се примири и му препоръча да предаде на Съветска Русия Бесарабия и северна Буковина. Едновременно с утвърдителния отговор на румънското правителство, Германия предаде на Съветското правителство молбата на румънското правителство, да му бъде оставено достатъчно време за евакуирането на тези обширни територии и за осигуряване на живота и имота на тамошните жители. Но Съветското правителство пак връчи един ултиматум и още преди изтичането на последния, на 28 юни започна заемането на части от Буковина и впоследствие на цяла Бесарабия до Дунава. И тези области бяха незабавно анексирани, болшевизирани и по този начин наистина опропастени от страна на Съветския съюз.

С окупирането и болшевизирането на цялата сфера на интереси в източна Европа и на Балканите, предоставена в Москва от правителството на Райха на СССР, *Съветското правителство ясно и недвусмислено действаше против московските спогодби*. Въпреки това, правителството на Райха и тогава зае едно повече от лоялно становище спрямо СССР. Във финландската война и балтийския въпрос то се отдръпна напълно, по бесарабския въпрос то подкрепи пред румънското правителство становището на Съветското правителство и макар, и с болка на сърцето, се задоволи със свършените факти на Съветското правителство. Освен това, за да избегне предварително, колкото се може повече различията между двете страни, то предприе в големи размери едно преселване, посредством което върна всички германци от окупираните от СССР области обратно в Германия. Правителството на Райха е на мнение, че едно по-добро доказателство за неговото желание, да дойде до едно трайно омиротворение със СССР, едва ли би могло да се проведе.

IV.

С напредването на Русия към Балканите се раздвижиха териториалните проблеми в това пространство. През лятото на 1940 г. Румъния и Унгария се обърнаха към Германия, за да се уредят техните териториални спорни въпроси, след като поради тези разногласия, подкладени от английски агенти, в края на август беше избухнала една тежка криза. Предстоеше непосредственото избухване на война между Румъния и Унгария. Германия, която Румъния и Унгария бяха молили неколкократно за посредничество в техния спор, с желанието, да запази мира на Балканите, свика заедно с Италия една конференция на двете държави във Виена и там по тяхна молба даде на 30 август 1940 г. *Виенското арбитражно решение*. С това беше установена новата унгарско-румънска граница и за да се даде на румънското правителство възможност да оправдае пред своя народ направените от него териториални жертви и за да се изключи за в бъдеще всяко разногласие в това пространство, Германия и Италия гарантираха оставащата още румънска държава. Тъй като руските аспирации в това пространство бяха задоволени, тази *гаранция* по никой начин не можеше да бъде насочена против Русия. Въпреки това, Съветският съюз протестира и заяви, противно на предишните си декларации, според които с получаването на Бесарабия и на северна Буковина са задоволени неговите аспирации на Балканите, – че има и други интереси по балканските въпроси, които интереси тогава не бяха определени по-точно.

От този момент насам се очертава все по-ясно насочената против Германия политика на Съветска Русия. Оттогава правителството на Райха получава все по-конкретни сведения, според които се развиват благоприятно водените от доста време преговори на британския посланик Крипс в Москва. Същевременно правителството на Райха се сдобива с доказателство за интензивната военна подготовка на СССР във всички области. Тези доказателства се потвърждават между другото и от един наскоро намерен доклад на югославския военен аташе в Москва, от 17 декември 1940 г., в който между другото буквално се казва: „По сведения от съветски кръгове, въоръжаването на въздушните сили, на танковите войски и на артилерията въз основа на опита от сегашната война е в пълен ход и ще бъде завършено *до август 1941 г. Това е вероятно и крайната граница (по време), до която не могат да се очакват по-чувствителни промени в съветската външна политика*.“

Въпреки неприязненото поведение на Съветския съюз по балканския въпрос, Германия прави един нов опит за разбирателство със СССР, като райхсминистърът на външните работи в едно писмо до Сталин дава обширно изложение на политиката на правителството на Райха след московските преговори. В писмото се набляга особено на следното: При сключването на Тристранния пакт Германия, Италия и Япония единодушно са застъпили схващането, че този пакт по никакъв начин не се насочва против Съветския съюз, но че приятелските отношения на тези държави и техните договори със СССР остават напълно незасегнати от тази спогодба. В берлинския Тристранен пакт това е изразено и документално. Същевременно в писмото се изказва желанието и надеждата, че ще бъде възможно да бъде взаимно изяснено още повече и облечено в конкретна форма желаното от силите на Тристранния пакт приятелско отношение със Съветския съюз. За да се разгледат по-подробно тези въпроси, райхсминистърът поканва господин Молотов в Берлин.

По време на посещението на г. Молотов в Берлин правителството на Райха трябваше да констатира, че Русия е съгласна за едно истинско приятелско

сътрудничество със силите на Тристранния пакт и по-специално с Германия, само ако последната се съгласи да плати исканата от Съветския съюз цена. Тази цена се състои в едно по-нататъшно напредване на Съветския съюз в северна и югоизточна Европа. В Берлин и при последвалите дипломатически преговори с германския посланик в Москва, г. Молотов постави следните искания:

1. Съветският съюз желае да даде на България гаранции и освен това да сключи с тази държава пакт за взаимно подпомагане по примера на пактовете за взаимно подпомагане в Балтийската област, т. е. значи с военни бази, като при това г. Молотов заявява, че не смята да се намесва във вътрешния режим на България. На тази цел е служило и посещението на руския комисар Соболев в София по това време.

2. Съветският съюз иска едно договорно споразумение с Турция за създаването на една база за съветски сухоземни и морски сили на Босфора и Дарданелите, на основата на едно дългосрочно вземане под наем. В случай че Турция не се съгласи с това, Германия и Италия трябва да се присъединят към руските дипломатически мерки за налагането на това искане. Тези искания водят към господството на СССР на Балкана.

3. Съветският съюз заявява, че отново се чувства застрашен от Финландия и затова иска пълното изоставяне на Финландия от Германия, което практически означава окупирането на тази държава и унищожаването на финския народ.

Германия, разбира се, не можеше да приеме тези руски искания, които Съветското правителство посочи като предпоставка за присъединяването към силите на Тристранния пакт. С това бяха осуетени старанията на силите на Тристранния пакт за едно разбирателство със Съветския съюз. Последицата от това германско поведение беше, че Русия вече интензивира своята все по-ясно насочена против Германия политика и все по-ясно се прояви нейното тясно сътрудничество с Англия. През януари 1941 г. това руско отрицателно държане се прояви за пръв път и в дипломатическата област. Именно когато Германия през този месец взе известни предпазни мерки в България срещу дебаркирането на британски войски в Гърция, руският посланик в Берлин в една официална нота посочи, *че Съветският съюз разглежда територията на България и на двата Пролива като своя зона на сигурност и че не може да стои безучастен пред събитията в тези области, които застрашават интересите на неговата сигурност. По тази причина Съветското правителство предупреждава против появяването на германски войски на територията на България и на двата Пролива*.

След това правителството на Райха даде на Съветското правителство изчерпателен отговор за основанията и целите на неговите военни мерки на Балканите. То изтъкна, че с всички средства ще осуети всеки опит на Англия да стъпи на Балканите, но че то не възнамерява да завзема Проливите, а ще респектира турската територия. Преминаването на германски войски през България не може да се смята като накърняване на интересите на сигурността на Съветския съюз; напротив, Германското правителство вярва, че с тези операции услужва и на съветските интереси. След извършването на операциите на Балканите, Германия ще изтегли от там своите войски.

Въпреки тази декларация на правителството на Райха, Съветското правителство обнародва непосредствено след влизането на германските войски в България една

декларация по адрес на България, която носеше *пряк враждебен характер против Германския Райх* и се заключаваше в това, че присъствието на германски войски в България служи не на мира на Балканите, но на войната. Обяснение за това поведение дадоха на правителството на Райха сгъстяващите се по това време сведения за все по-тясното сътрудничество между Съветска Русия и Англия. Въпреки това, Германия запази мълчание и по това.

По същата линия се движи и даденото от Съветския съюз през март 1941 г. на Турция осигуряване на нейния гръб, в случай че тя се намеси във войната на Балканите. Както е известно на правителството на Райха, това е резултат от англо-руските преговори по време на посещението на британския министър на външните работи в Анкара, чийто усилия целяха все по-тясното включване на Русия в английската коалиция.

V.

Обаче с избухването на балканската криза в началото на април т. г. ставаше по-очевидна пред очите на цял свят все по-агресивната политика на Съветското правителство спрямо Германия и до тогава все още малко забулено провежданото политическо сътрудничество между Съветския съюз и Англия. Днес е безспорно доказано, че подтикнатият след присъединението на Югославия към Тристранния пакт белградски преврат е инсцениран от Англия в съгласие със Съветска Русия. Още от дълго време, а именно, от 14 ноември 1940 г., Русия тайно въоръжаваше Югославия против силите на Оста. Документи, които са паднали в ръцете на правителството на Райха след окупирането на Белград и които дават сведения за всяка фаза на руските военни доставки на Югославия, доказват това недвусмислено. И когато белградският преврат успя, *Русия на 5 април сключи с незаконното сръбско правителство Симович един пакт за приятелство*, който осигури превратаджиите и трябваше да ги използва със своята тежест в общия англо-югославско-гръцки фронт. На 6 април 1941 г. американският държавен подсекретар г. *Съмнър Уелс*, след като беше имал няколко разговора със съветския посланик във Вашингтон, констатира със задоволство: *при известни обстоятелства руско-югославският пакт може да бъде от най-голямо значение, той е от общ интерес и има основания да се предполага, че той е нещо повече от един пакт за приятелство и неутралитет*.

В същото време, следователно, през което германските войски бяха съсредоточавани на румънска и българска територия срещу засилващите се английски дебаркирания в Гърция, Съветският съюз се опитва, вече в явно споразумение с Англия, да нападне Германия в гръб, като

1. явно поддържа Югославия в политическо отношение и тайно – във военно. Като,

2. се опитва да подбуди Турция, чрез уверението за запазването на гърба ѝ, към едно агресивно поведение срещу България и Германия и към едно съсредоточаване на турската армия в много неблагоприятната военна позиция в Тракия. Като

3. сама концентрира военни сили на румънската граница, в Бесарабия и на реката Молдава и

4. като неочаквано, в началото на април, представителят на народния комисар във Външното министерство, Вишински, предприе опита, в разговор с румънския

пълномощен министър в Москва, Гафенку, да проведе една политика на бързо сближение с Румъния, за да подтикне тази страна да изостави Германия. Английската дипломация, чрез посредничеството на американците в Букурещ, прави усилия в същата насока.

Съсредоточените в Румъния и България германски войски трябваше, значи, според англо-руския план, да бъдат нападнати тук от три страни, а именно: от Бесарабия, от Тракия и от Сърбия-Гърция. Само на лоялността на генерал Антонеску, на реалистическото поведение на турското правителство и преди всичко на бързия германски удар и на решителните победи на германската армия трябваше да се припише осуетяването на този англо-руски план. Както стана известно на правителството на Райха, близо 200 югославски самолета, заети от съветски и английски агенти, както и от сръбски превратаджии, под предводителството на господин Симич са отлетели, една част към Русия, където тези офицери днес заемат служба в руската армия, а друга – към Египет. Тези подробности хвърлят вече една особено характерна светлина върху тясната съвместна работа на Англия и Русия с Югославия.

Напразно Съветското правителство се опита по най-различни начини да прикрие истинските намерения на Своята политика.

Също както и в последния период поддържаше стопанските връзки с Германия, то направи и редица отделни акции, за да представи пред света, че се намира в нормални и дори в приятелски отношения с Германия. Към тях спада например извършеното преди няколко седмици отстраняване на норвежкия, белгийския, гръцкия и югославския пълномощни министри, нареденото от британския посланик Крипс в съгласие със Съветското правителство мълчание на британския печат по германо-руските отношения и най-сетне неотдавнашното опровержение на ТАСС, което се опита да представи отношенията между Германия и Съветска Русия като напълно коректни. Тези маневри на замаскиране, които се намират в така рязко противоречие с действителната политика на Съветското правителство, не можаха, разбира се, да заблудят правителството на Райха.

VI.

Във военната област противогерманската политика на Съветското правителство беше съпроводена *от все по-увеличаващото се съсредоточаване на всички налични съветски войски по дългия фронт от Балтийско море до Черно море*. Още по времето, когато Германия беше силно заангажирана на Запад с похода във Франция и когато на Изток се намираха само съвсем малки германски части, руското Главно командване започна систематически да измества по-големи войскови контингенти към източната граница на Райха, при което бяха установени особени струпвания срещу Източна Прусия и Генералното губернаторство, а после и в Буковина и Бесарабия срещу Румъния. Руските гарнизони се засилваха постоянно и срещу Финландия. По-нататъшните мерки в тази област бяха – преместването на все нови руски дивизии от Източна Азия и от Кавказ към Европейска Русия. След като Съветското правителство на времето си заяви, че например Балтийската област ще бъде заета от съвсем малко части, скоро и в това пространство, след завършването на акцията по окупирането, беше извършено все по-голямо засилване на концентрацията на руски войскови маси, които днес се изчисляват на 22 дивизии. От това се получава картината, че руските

войски се изместват все по-близо към германската граница, макар че от германска страна не бяха взети никакви военни мерки, които да могат да обосноват една такава руска акция. Едва това руско поведение застави германската войска да вземе противомерки. По-нататък отделните части на руската войска и въздушни сили се развърнаха покрай германската граница, като летищата по протежение на германската граница бяха заети от силни части на въздушните войски. От началото на април се констатират и засилени нарушения на границата и все по-чести прелитания на руски самолети над германска територия. По съобщения на румънското правителство същото се отнася и за румънската погранична област в Буковина, Молдова и на Дунава.

От началото на тази година върховното командване на въоръжените сили на Германия повторно изтъква пред външно-политическото ръководство на Райха това все по-засилващо се застрашаване на територията на Райха от страна на руската армия и при това подчертаваше, че това съсредоточаване може да става само с агресивни намерения. Тези съобщения на Върховното командване на въоръжените сили ще бъдат направени обществено достояние във всичките им подробности.

Но ако все още имаше и най-малките съмнения относно агресивността на руското съсредоточаване, то те са напълно отстранени от сведенията, които през последните дни са получени от Върховното командване на въоръжените сили. След извършването на руската обща мобилизация, днес на германската граница са съсредоточени не по-малко от 160 дивизии. Резултатите от наблюденията през последните дни показват, че групирането на съветските сили и особено на моторизираните и на танковите съединения става по такъв начин, че руското Главно командване по всяко време е в състояние да действа нападателно на различни места по германската граница. Донесенията за засилена разузнавателна и патрулна дейност, както и пристигащите всеки ден донесения за инциденти по границата и за престрелки на предните постове на двете армии, допълват картината на едно напрегнато до крайност военно положение, което може да се разрази всеки момент. Пристигащите днес сведения за преговорите на английския посланик Крипс за още по-тясно сътрудничество между политическото и военно ръководство на Англия и Съветска Русия, както и позивът на по-рано винаги антисъветски настроения лорд Бивърбрук за подкрепяне на Русия с всички налични сили в нейната идваща борба и подканата до Съединените щати, да направят същото, доказва недвусмислено, каква съдба биха желали да приготвят на германския народ.

Поради това, правителството на Райха има да направи следната обобщаваща декларация:

Противно на поетите от него задължения и в рязко противоречие със своите тържествени декларации, Съветското правителство се е обявило против Германия.

То:

1. не само продължи своите насочени против Германия и Европа разложителни опити, но и ги засили след избухването на войната;

2. във все по-голям размер насочи своята външна политика враждебно спрямо Германия и

3. съсредоточи на германската граница всичките си бойни сили в бойна готовност.

С това Съветското правителство измени и наруши договорите и споразуменията си с Германия. Омразата на болшевишка Москва против националсоциализма се оказа по-силна от политическия разум. Болшевизмът е изправен като смъртен враг на националсоциализма. Болшевишка Москва се готви да нападне откъм гърба националсоциалистическа Германия в нейната борба за съществуване.

Германия не може да наблюдава бездейно тази сериозна заплаха на нейната източна граница. Затова Фюрерът даде заповед на германската войска да се противопостави на тази заплаха с всички стоящи на разположението ѝ сили. В предстоящата борба германският народ съзнава, че се вдига не само за защита на родината, но че той е призован да спаси целия културен свят от смъртната опасност на болшевизма и да разчисти пътя за един истински социален възход в Европа.

Берлин, 21 юни 1941 г.

Доклад
на германското Министерство на външните работи
върху пропагандата и политическата агитация
на съветското правителство

I.

Външното министерство е в притежание на обширни доказателства, че от Москва се води в големи размери една подривна пропаганда в подчертан противогермански дух в трети страни. Старата мисъл за световна революция се преследва изрично по-нататък. Германия, обаче, дори след сключване на германо-съветския приятелски договор се поставя на равно с Англия и Франция като капиталистическа държава, която трябва да бъде унищожена. Договорите с Германия при това, служат само като тактическо средство за използване на една изгодна политическа конюнктура.

Тези тенденции се явяват в съгласие с водената от Съветска Русия пропаганда във всички страни. Те са особено ясно определени в издадените през октомври 1939 г. *„Насоки за вътрешно-партийна, организаторска и идеологическа кампания на комунистическата партия в Словакия“*. Тези насоки започват с една мисъл на Ленин, според която могат да се сключват договори с отделни капиталистически страни, щом като те са от полза за Съветския съюз и дават възможност, противника да бъде обезвреден. Тактическата взаимна работа с Германия, се казва в тези насоки, отговаря напълно на тези думи на Ленин. Целта на съветската политика се охарактеризира със следните думи: „Съветският съюз и неговата Червена армия могат без загуби да бъдат готови, в удобния момент, на дадено място да нападнат отслабналия противник.“

Същите мисли се повтарят в хвърчащи листове, които са били разпространени в най-различните страни на Европа. Така в едни хвърчащи листове, печатани в Швейцария, актуалната съветска политика се определя с една друга мисъл на Ленин: „Щом като бъдем достатъчно силни да победим целия капитализъм, веднага ще го сграбчим за гушата.“

Също вестниците и списанията, излизащи в Москва, дават на всички комунисти в света постоянно лозунга за световна революция. Забележителна е например една уводна статия на списанието „Интернациональный маяк“ (1941 №1), която под заглавието „Делото на Ленин ще победи в целия свят“ заключава: „Под водачеството на големия последовател на делото на Ленин, другаря Сталин, нашата страна крачи смело и убедително към комунизма. Интернационалният пролетариат, потиснатите и обеднели маси от целия свят повтарят със силна надежда пророческите думи на Ленин: „Нека сега за сега буржоазията още да вилнее, нека тя убива спокойно хиляди работници, победата е с нас, победата на комунистическата световна революция е гарантирана.“ И по-нататък: „Под това борческо революционно знаме, знамето на Комунистическия интернационал, се обединяват пролетариите и трудещите се от целия свят за последния и решителен удар срещу капитализма, за победата на социалистическата революция, за комунизма.“ (Год. 41 №4.) В същия дух ръководните личности в Москва постоянно подчертават интернационалната мисия на Съветския съюз. Така Молотов в една своя реч, държана през декември 1939 год., казва: „За интернационалното комунистическо движение Сталин не е само водачът на болшевизма и водачът на СССР, но също и естественият водач на световния комунизъм“; а в една статия от м. март 1940 год.: „Ние ще останем до край верни на завещанието, че комунизмът винаги трябва да остане интернационален.“ А Сталин, в една своя реч, държана през януари 1940 година, казва: „Със знамената на Ленин победихме в октомврийската революция. Със същите знамена ще победим при пролетарската революция в целия свят.“

Ръка за ръка с тези подстрекателства към световна революция върви една, определена за вътрешността на страната и постоянно изостряща се военна пропаганда и пропаганда за въоръжение в самия Съветски съюз. В безбройни речи и прокламации се приканва народа към военна готовност и готовност за борба. Достатъчно е във връзка с това да споменем за манифеста на маршал Будьони за Новата 1941 година, в който се приканва младежта, винаги да мисли за това, „че в момента, когато цялото земно кълбо пламне във война, заповедта на Сталин трябва свято да бъде изпълнена: Цялата страна неуморно да се държи в състояние на постоянна бойна мобилизационна готовност. Необходимо е човек ежедневно и ежечасно да се занимава с военната наука, при което да се подготви за изпълнение на бойните заповеди. Трябва постоянно да се мисли за това, че само един боец, който напълно е овладял военната наука, може да нанесе на противника смъртния удар.“ Областният комисар Батанов пише в края на м. май 1941 год. в „Правда“, че било необходимо: „Съветският съюз да се готви от ден на ден за война.“ Постоянно целият съветски печат носи същото мото: „Нашата Червена армия е армия на световната революция и на световния пролетарият.“ Тези общи, навсякъде в Европа пропагандирани идеи за неспирна подготовка на световната революция, освен това вътрешно-съветската военна подготовка, под впечатлението на военните успехи на силите от Оста, се насочват все повече и повече срещу Германия и се допълват с една непрестанно усилваща се агитация срещу Райха. Всички вътрешно и външно-политически затруднения в различните европейски държави трябва да доставят аргументи в този подстрекателски поход.

В *Румъния* подстрекателството на комунистите не се намали дори в първите месеци след сключване на германо-руския приятелски договор. От официална румънска страна беше изявено на германския пълномощен министър на 15 февруари 1940 год., че румънските комунисти в своите изявления и окръжни са твърдо противо-националсоциалистически и противогермански настроени; те не са се повлияли в никакъв случай от официалната политика на Москва и Берлин. В съгласие с тази констатация, комунистическата пропаганда изтъква, че за вътрешните политически затруднения и за тежкото стопанско положение е отговорна само Германия. Разпалените след решението на седмоградския въпрос националистически страсти бяха използвани за подстрекателства срещу Виенския арбитраж и заедно с това срещу правителството на Райха. След присъединението на Румъния към Тристранния пакт бяха направени опити – макар и напразно – за подстрекателство на населението срещу германските войски. А всичко това ставаше с позиви и хвърчащи листове, от чиито форма и техника на печатането се виждаше, че те са приготвени в чужбина и според съобщението на надлежните румънски власти, донесени в Букурещ чрез куриери на Съветската легация.

В *Югославия*, от края на лятото 1940 година, може да се наблюдава един обрат на комунистическата пропаганда в противогермански смисъл. В едно окръжно от управлението на Дравския банат в Любляна до подвластните учреждения, от 5 август 1940 г., се казва, че според разполагаемите проекти, комунистическата пропаганда, в противовес на по-раншната, ще изхожда от това, „в бъдеще да устройва манифестации в неприятелски дух срещу Германия и Италия“. Това твърдение на сръбските власти се доказва от разпръснатите, особено в Словения, хвърчащи листове. Така, в хвърчащи листове, разпръснати на 23 август 1940 год., по случай годишнината на германо-руския договор, се напада югославското правителство, защото водило политика на сближение с Рим и Берлин и искало да „впрегне Югославия пред империалистическата кола на Германия и Италия“. По отношение на външната политика, тази пропаганда изисква

осланянето на Югославия на Русия. По подобен начин се напада Мачек в хвърчащи листове, разпръснати през м. ноември в Загреб, защото искал да продаде страната „на фашистките империалисти в Берлин и Рим“. В циркулиращи в Словения хвърчащи листове, по случай деня на руската революция на 7 ноември 1940 г., се зове към протест „срещу сключването на пакт на режима Цветкович с империалистичните правителства в Берлин и Рим“. На същата цел служеха и масовите демонстрации, инсценирани от съветска страна; когато по случай на един такъв митинг югославската полиция предприе арести, оказа се, че между арестуваните се намират чиновници от Съветската легация в Белград.

Между това, руските завоевателни намерения на Балкана и срещу Германия се прокламират открито сред комунистически кръгове. Така, Германската легация в Белград донася на 13 септември 1940 год., че преди няколко седмици на едно заседание на комунистическите партийни функционери в Загреб било изявено от един участник, „че според информациите, дошли от Русия, областите на Словакия, Унгария, Югославия, България, Румъния, както и окупираната понастоящем от германски войски полска част, трябвало да се означат като руски протекторат. Обаче новото разрешение ще може да бъде проведено едва след настъпването на очакваното военно отслабване на Германия“.

Че подобни лозунги за бъдещите намерения на Съветска Русия спрямо Германия наистина са били съобщавани от руска страна на сръбските комунисти и приятели на Съветите, показва един документ, намерен след окупацията на Белград в тамошната Съветска легация, в който се обобщава по какъв начин се представя поведението на Съветския съюз на русофилските сръбски групи след присъединението на Румъния към силите на Оста. Според съдържанието на този документ, писан на руски език и произхождащ от есента 1940 г., се казва:

> СССР ще реагира едва в дадения момент. Силите на Оста разпръснаха още повече своите сили и затова СССР ще нанесе внезапен удар на Германия. При това СССР ще премине Карпатите, което ще бъде сигнал за революция в Унгария и през Унгария войските ще потеглят към Югославия и ще проникнат до Адриатическо море, ще разделят Балкана и Близкия Изток от Германия. Кога ще стане това? В момента, който Съветите ще сметнат като най-подходящ за успеха на тази офанзива! Едновременно с това ще избухне революцията във Франция.
>
> В Югославия, според степента, в която днешното стопанско положение се влошава, масите ще се радикализират все повече. Ако зимата бъде също така остра, както и гладна, Югославия ще представлява един барутен склад, до който ще трябва да се доближи само една кибритена клечка.

В *България* германо-съветският приятелски пакт беше представен от комунистическата пропаганда като пълна капитулация на Германия пред силата на Русия и с чудовищни хули срещу Германия се надаваше зов за продължение на борбата срещу фашизма и германо-италианската агресивност. От официална българска страна трябваше през лятото 1940 год. да се установи едно всеобщо усилване на болшевишката пропаганда в държавите на югоизточна Европа. Също и в България болшевишката пропаганда се стремеше да се домогне до национални лозунги. Така, умерената и с чувство за отговорност политика на българското правителство беше

заклеймена по време на добруджанския въпрос като хилава и с изгледи за подкрепа от страна на Съветския съюз в нейното по-нататъшно развитие.

В *Унгария* болшевишката пропаганда, едва можеше да намери помощници, тъй като там споменът от тираническото управление на Бела Кун е още твърде жив. Затова пък толкова по-безпрепятствено преследваше Съветският съюз във върнатите през м. март 1939 год. на Унгария области, с рутенски малцинства, своята подземна пропаганда, свързана там с анексионистични цели. Така например, амстердамският вестник „Алгемеен Ханделсблад“ от 30 декември 1939 год. съобщава, че в онези области се виждат навсякъде по зидовете съветската петолъчна звезда и знаците сърп и чук. Постоянно се раздават в големи количества хвърчащи листове, които по всяка вероятност са контрабандирани от Русия. Хвърчащите листове казват, че дядка Сталин, бащата на всички руси и родствени групи, и брат Ворошилов искат да освободят бедния потиснат рутенски народ от неговите тирани. Че Съветският съюз действително е хранел агресивни намерения спрямо Унгария, свидетелства един доклад на гръцкия посланик в Анкара от 3 февруари 1941 год., намерен в Атина. Според този доклад, съветският посланик е изявил на своя гръцки колега, „че от страна на Русия, Унгария още от нищо не трябва да се опасява“, при което той „в бъдеще по никой начин не изключвал противното“.

В *Словакия* пропагандата беше напълно в духа на току-що споменатите „насоки“, които съдържаха подробни указания за дейността на комунистическата партия. Борбата срещу съществуващото правителство трябваше да се поведе посредством проникване в гвардията Хлинка и в редовете на държавните занаятчийски сдружения. Действително е била водена една извънредно оживена агитация с хвърчащи листове и надписи по стените, позиви и комунистически символи, при което острата противогерманска тенденция е вървяла ръка за ръка със стремежите, целящи присъединението на страната към Съветския съюз. Ръководството на пропагандата от страна на съветската легация в Братислава изпъква особено очебийно; както свидетелства „Хавас“ в началото на м. март 1940 год., агитационният материал е бил печатан в зданието на тази легация. Особено интензивни бяха съветско-руските интриги в източно Словашко, където объркани народностни отношения представляваха годна почва за националистически и панславянски лозунги.

В *Швеция* комунистическата партия, наистина, не е особено голяма, обаче, в рамките на интернационалната дейност на Коминтерна, на нея се отдаваше особено значение. Тъй като Швеция е единствената страна в Европа, в която комунизмът не е забранен, една част от развиваната по-рано комунистическа дейност в германски Остмарк, в бивша Чехословакия, в Швейцария и Франция беше пренесена в Швеция. Така например, излизащият по-рано в Базел официален орган на Коминтерна „Ди Рундшау“ се печата сега в Стокхолм. Главен пропаганден орган на шведските комунисти е ежедневникът „Ни Даг“, който е от особено значение за Съветския съюз, понеже представлява единствения още редовен, легално излизащ комунистически ежедневник в една неутрална европейска страна. Поведението на този вестник, издържан от Съветска Русия, е все повече и повече противогерманско; на това отгоре се полагат особени грижи, щото противогерманските, публикации на „Ни Даг“ да намерят широко разпространение в целия свят. Така например, в края на април 1941 г. вестникът обнародва един мним манифест на германската комунистическа младеж, в който най-остро се осъждат германските мерки срещу Югославия. Какви грижи са се полагали за интернационалното разпространение на тази противогерманска статия,

показва следното съобщение на дописника на „Ню-Йорк Таймс“ в Стокхолм от 29 април 1941 г.: „Днешното издание на шведския комунистически вестник беше разпратено в затворени пликове на английските и американски кореспонденти. Споменатият манифест беше отбелязан със син молив, като че ли шведската секция на комунистическите интернационали е полагала особено значение за обнародването на този манифест в чужбина. Този необикновен документ, с остри нападки срещу Хитлер и неговата политика, съдържа едно ясно възвание към въстание и към пораженство. Той заплашва с неодобрението на Москва. Документът произлиза в действителност, такова е общото мнение тук, от Коминтерна в Москва. Наблюдатели в Стокхолм гледат на манифеста като на един нов и убедителен белег за бързото влошаване на отношенията между Съветска Русия и Германия.“

Във *Финландия* болшевишката пропаганда затихна през руско-финската война. Веднага след сключване на примирието, Съветската легация в Хелзинки се зае отново с изграждане на комунистическата партия, която от начало беше организирана във форма на малки ядра. За същинската пропаганда беше основано едно „Сдружение за мир и приятелство със Съветския съюз“, между членовете, на което – съгласно финското съдебно решение, се намирали множество криминални елементи. За пропагандата беше построен от руската държавна радиослужба, близо до финската граница, предавателят Петроской, който с безбройни агитационни предавания се опитваше да смущава вътрешния политически живот на Финландия и да държи под постоянен натиск финското правителство. Също и тук се преследва целта, да се помрачат приятелските отношения между Финландия и Германския Райх.

Във *Франция* старанията на френските, политици, които след поражението на Третата република искаха да спечелят френския народ за една политика на взаимна работа с Германия и европейската солидарност, бяха систематически смущавани от Москва. Членовете на правителство Петен бяха осъдени като подкупни предатели и платени оръдия на малки свръхкапиталистически групи. Стопанските и социални затруднения във Франция след поражението се отдаваха изключително на окупацията на страната от Германия. Почти всички хвърчащи листове и нелегални вестници завършват с възвание към болшевишка революция и взаимна работа със Съветска Русия, което ще доведе до премахване на всички затруднения, съществуващи сега. Също в *Белгия* и *Холандия* противогерманската комунистическа агитация в същия смисъл е твърде оживена.

В *Генералното губернаторство* веднага след определяне границите на германските и руски области на интереси започна съветската пропаганда. Тук тя се обръща преди всичко с панславянската идея към полския национализъм и иска да се представи в тези кръгове като бъдещ освободител от германското владичество. От друга страна, русите естествено не пренебрегват да си послужат особено с евреи за фалшификации на паспорти и разпространение на новини. В най-ново време напразно се предприемат опити за подстрекателска пропаганда и разстройство всред германските войски.

Дори в *Гърция*, според донесения на тамошния пълномощник на Райха, в малкото седмици, изминали от навлизането на германските войски, болшевиките са се опитали да насъскат изоставения от Англия гръцки народ отново срещу Германия и Италия. Както на всякъде в окупираните области, така и тук, в случай на една германо-руска война, се подготвя революцията, а присъединяването към Съветския съюз се

провъзгласява като всеобщото най-благотворно средство за преодоляване на трудностите.

Така руската пропаганда се опита да използва във всички страни трудностите и основните промени, които войната доведе след себе си за своите световно-революционни интриги. Тази революционна агитация навсякъде е била свързана с едно, нарастващо от месец на месец, подстрекателство срещу Райха и неговите опити да създаде един нов траен ред в Европа.

II.

В пълно съгласие с изложената до тук подмолна пропаганда се намират и другите средства за Политическа агитация, с които Съветският Съюз си служи в споменатите страни. Така, Москва се опитваше винаги да възпрепятства посредническата роля на Германия при уреждането на териториалните спорове между Румъния и Унгария и България и да отклони присъединяването на балканските страни към Тройния съюз. Германо-италианската гаранция за новите румънски граници беше представена от комунистическата агитация като противоруска мярка за борба. Срещу присъединяването на България към Тристранния пакт, Москва работи с особена енергия. Един специален представител на Съветския съюз беше изпратен в края на месец ноември 1940 год. при цар Борис, за да възпрепятства сближението на България със силите на Оста и същевременно да привлече България към съветски води чрез предложението за един гаранционен договор. Русите се опитаха да подкрепят тази мисия чрез привличане на българските комунисти, които трябваше да изпратят измислени масови петиции до правителството. Няколко месеца по-късно, когато България даде съгласието си за преминаване на германски войски, Съветското правителство, макар че то преди това беше най-подробно уведомено от правителството на Райха върху причините и целите на германските действия на Балкана, тъкмо за това се показа като един инструмент на английската пропаганда, като твърдеше в една съзнателно враждебна публична декларация, че държанието на България би довело до въвличането на тази страна във войната – едно твърдение, което по-късно беше достатъчно опровергано от фактите.

В Румъния от есента на 1940 година руските домогвания имаха за цел да увеличат по всякакъв начин вътрешно-политическите затруднения на новото управление и чрез предизвикване на въстания да подготвят гражданска война. Още през месец ноември 1940 година в легионерското движение се бяха вмъкнали комунисти и платени агенти, които се опитваха да използват вътрешните румънски противоречия за тъмните замисли на Москва. Върхът на комунистическата акция, която още през месец ноември 1940 год. се прояви в местни смутове, по-специално в петролната област, представлява опитът за въстание на крайните легионери на 23 и 24 януари 1941 г., което както е известно, до голяма степен е предизвикано от болшевишки агенти и местни комунистически дейци. След неуспеха на преврата, някои от подстрекателите на въстанието се приютиха в съветската легация, за да избегнат по този начин арестуването си. Германският посланик в Букурещ докладва на 11 февруари 1941 година върху мотивите на опита за въстание, накратко, следното: „Превратът е замислен от руски елементи, които чрез това искаха да подготвят проводните канали през Румъния за България, както и от агентите на английската тайна полиция. Те схванаха, веднага това положение и се възползваха от него. Който познава техните методи може напълно да си обясни това, че тяхната ръка е била замесена в играта.

План: Безредие на всяка цена, за да се доведе Румъния към смутове като стопанска област за Германия и като такава за съсредоточаване на германските войски.“

Също така ясно се проявяват руските интриги в поведението на Москва по отношение на Югославия. От разкрити френски документи станаха известни на правителството на Райха изявленията на руския комисар на външните работи, Молотов, които той направил през месец май 1940 година пред югославския пратеник Джорджевич и които ясно доказват, че Молотов се е опитал да се покаже още от самото начало в разговорите с Югославия като настроен срещу Германия, докато по отношение на Франция и Англия той говорил „без да прояви неприязненост“. При това, Молотов открито намекнал за възможността, както съобщава Джорджевич, че Русия би се противопоставила на всяко разширение на Италия и Германия в областта на долния Дунав. Освен това, Съветското правителство подкани по този повод Югославия към по-бързо въоръжаване и съобщи, че то било готово да подкрепи това въоръжаване чрез доставки на оръжия и чрез кредит.

Джорджевич останал в Москва с впечатление, че там се гледа на Германия като на утрешен неприятел. „Даже сега Германия е силният неприятел, срещу който се подготвят в Москва.“ Югославският пратеник мисли също така, че в Москва се прави опит „с всички средства да се забавят обещаните доставки на Германия, а не да се улеснят“. От военните среди в Белград руското поведение беше преценено в същия смисъл. В една записка от 24 юни 1940 година, намерена между документите на югославския Генерален щаб, се казва, че „външната политика на СССР е напълно независима от Германия и че следователно, изненади за самата Германия не са изключени“.

Принципното поведение на Русия се проявява особено ясно по въпроса за руските доставки на оръжие за Сърбия, за което дават светлина документите на сръбското Военно министерство, намерени в Белград.

В отговор на предложението на Съветското правителство, сръбският пълномощен министър в Москва представя на помощник-комисаря на външните работи, Вишински, на 14 ноември 1940 година, списък на исканите военни материали от Сърбия. Само една седмица по-късно, на 21 ноември, беше даден отговора на началника на руския Генерален щаб до сръбския военен аташе: „Ние ще дадем всичко искано и то веднага.“ Руската благосклонност отиде още по-далеч: Би могло да се достави още повече материал; също така Югославия сама би могла да определи цените и начина на плащането. Югославският военен аташе можа да съобщи, че от руска страна „се проявява готовност за едно снабдяване с военни материали в голям размер“. Единственото условие на русите беше пълната тайна; особено трябваше да се избегне, щото Германия, България или Румъния да узнаят нещо по доставките. От страна на югославския военен аташе в Москва е било изразено още веднъж желанието, щото тези преговори да се водят изключително чрез военните органи, понеже в противен случай биха могли да се появят недискретности. Опасенията на военните произлизаха преди всичко от там, че силите от Оста биха могли да узнаят за проектираните поръчки. От тук се вижда, че югославските военни кръгове са схващали въоръжението си, подтикнато от Русия, като една проява, насочена срещу Оста. Настояването на русите за бързо приключване на преговорите се изразяват по-нататък в това, че още на другия ден – 22 ноември – е било поискано от руския Генерален щаб да се дадат в срок от един ден единични указания върху типа на исканите оръжия. При това, русите са настоявали,

че е в собствен интерес на югославците да отговорят веднага. „Всяко забавяне би било много опасно.“ На другия ден, 23 ноември, югославците представиха исканите единични указания. През следващите седмици, обаче, преговорите се забавят от руска страна. Като причина се изтъкват най-напред технически обстоятелства. По-късно, обаче, се изтъкват съвсем открито и политически аргументи. Очевидно, търговията с оръжие трябва да се използва като средство за натиск срещу сближението, започнало тогава между правителството Цветкович и силите от Оста. След като изминаха няколко седмици в опита за отстраняване на изтъкнатите технически причини от руска страна, югославският военен аташе в Москва съобщава на 4 февруари 1941 година буквално следното: „На 4 февруари съветското Министерство на войната ми съобщи, че преговорите за доставка на военен материал са били забавени, вследствие на подписването на договора с Унгария и на търговския договор с Германия. Тези договори се тълкуват като едно отдръпване от Русия. Тук също така, както и в предложението, че цената не би играла никаква роля, се изтъква, че чрез тези договори се прави опит да се изкористи нашата добра воля за една политическа игра.“ Явно е, че при правителството Цветкович не се дойде до приключване на тези преговори.

Както е известно, белградският държавен преврат и правителството Симович бяха шумно поздравени от руското радио и от руския печат. Без съмнение, заговорниците са били подкрепени в техните планове още преди преврата с обещания за руска помощ. Очакванията на групата Симович изглеждаше, че са се сбъднали, когато на 5 април 1941 год. в Москва беше подписан руско-югославският договор за приятелство и ненападение. Този договор, според съществуващите тогава обстоятелства, може да се схване само като една непосредствена провокация спрямо Германия и като едно насърчение за противогерманското поведение на правителството Симович и намери на времето съответен отзвук в целия световен печат. Навсякъде се изтъква несъгласуването на този договор с германо- руските спогодби. На него се гледа като на един решителен обрат в германо-съветските отношения; говори се дори за възможността от настъпването на една война между Съветския съюз и Германия. Държавният подсекретар на Съединените Щати, господин Съмнър Уелс, коментира руската постъпка по следния начин, след като той предварително води няколко разговора със съветския посланик във Вашингтон: „Югославско-руският договор за приятелство, при известни обстоятелства, може да има най-голямо значение. Този договор ще засегне интересите на много страни. Съществуват основания, за да се приеме, че той представлява нещо повече от един обикновен договор за приятелство и ненападение.“ Че сключването на договора се схвана и от правителството на Симович като подканване за борба срещу Райха, изпъква явно от една документално съществуваща констатация на пълномощния министър Нинчич – брат на министъра на външните работи в правителството на затворниците. За силната обвързаност между Симович и Съветска Русия говори по-нататък и обстоятелството, че след избухването на военните действия, голям брой югославски военни самолети отлетяха в Русия, за да се спасят от унищожение. Освен това, според достоверни сведения, на югославските офицери беше предложено от Съветското правителство да постъпят на служба в съветската войска.

По-нататък са на лице още и писмени доказателства за това, че Съветска Русия даде сведения на югославския и гръцкия генерални щабове за състоянието и движението на германските и италиански войски. От достоверен източник стана най-сетне известно, че Съветското правителство предложило на 10 април на югославския пълномощен министър доставянето на военен материал през Черно море. Военният

материал трябваше да се изпрати най-напред за Пирея. Това известие показва, че Съветското правителство беше склонно да подпомогне борбата на югославците срещу Райха най-малко с доставката на оръжие и по този начин да нанесе удар в гърба на Райха в борбата му за съществуване.

Цялата тази политика явно се основава на едно общо сътрудничество в политическо и военно отношение между Съветския съюз и Англия, а напоследък също и с Америка. Един по-нататъшен признак за това сътрудничество е например и обнародваната на 18 март наредба на комисаря за външната търговия, Микоян, според която се забранява транзитното превозване на военен материал през територията на Съветския съюз. Съвсем явно е, че това нареждане, което на първо място се отнася до вноса за Германия от Източна Азия, облагоприятства едностранно интересите на противниците на Германия. То беше коментирано и поздравено в същия смисъл съвсем отрито от английския и американския печат.

Почти по същото време се прояви открито също и дипломатическата подкрепа, която Русия дава на английското правителство на Балкана. Както е известно, пътуването на английския министър на външните работи, Идън, за Цариград имаше за цел образуването на един фронт на Балкана, като се привлече Турция и по възможност да се въвлече в този кръг и Съветският съюз, началото, на което трябваше да се постави чрез едно пътуване на Идън до Москва. Макар че това пътуване не се осъществи, защото Съветският съюз смяташе, че още не е дошло времето, за да се нареди формално на страната на неприятелите на Германия, то при все това Москва беше решена да действа в тесен контакт с Англия, което се постигна чрез едно пътуване на английския посланик Крипс с един руски военен самолет за Анкара и чрез посредничеството на тамошния съветски посланик. Резултатът от тази среща беше обнародваната на 25 март 1941 год. декларация, в която Съветският съюз, въз основа на съществуващия пакт за ненападение, гарантира на Турция пълен неутралитет в случай на един евентуален конфликт. Каква цел преследваше в същност Съветският съюз, това беше характеризирано от кореспондента на агенцията „Асошиейтед Прес“ със следните думи: „Москва работи за пръв път явно и внушително срещу германската дипломация, чрез изключването на една възможна руска противоакция, в случай че Турция се намеси във войната на страната на Англия“. Въпреки че английските планове за разширение на войната тогава пропаднаха, благодарение на реалистичното становище на Турция, то това съвсем не променя фактическото положение за насърчаване на английските намерения от страна на Русия. Същата политика преследваше Москва с повече успех спрямо Югославия, когато тя, в пълно единодушие с Англия, окуражи белградските превратаджии към държавния преврат, а чрез сключването на пакта за приятелство засили тяхната воля за война. Оттогава отношенията между Съветския съюз и Англия в политическата и военна области ставаха все по-тесни, което се установява, именно, от сведенията в последно време относно пътуването на посланика Крипс за Лондон.

Най-после на лице са и документални доказателства за това, че между Москва и Вашингтон са били в ход преговори, които са имали за цел една по-тясна политическа връзка между тези две страни. Едно поверително циркулярно писмо, което съветският пълномощен министър в Букурещ беше изпратил на 8 юни на редица негови близки дипломати, отбелязва тържествуващо един такъв съюз като най-голямата военна сила в света.

Доклади
на Върховното командване на германските въоръжени сили до правителството на Райха за съсредоточаване на съветски войски срещу Германия

Върховно командване на
въоръжените сили

WFST / Отд. L (1 Op)
№ 00 110 a/41 тайна зап. ком.

Главна квартира на Фюрера.
13. I. 1941 год.

Тайна записка на командването

Относно: Съветски нарушения на границата.

До Министерството на външните работи,
да се връчи на г. посланик Ритер.

След като още през есента на миналата година самолети на СССР в отделни случаи прелетяха на голяма височина демаркационната линия, Върховното командване на въоръжените сили съобщава, че напоследък, на 10. I. 1941 г. една чужда машина е летяла при Войцеховице дълбоко над германска територия. Височина на полета около 1200 метра. Формата и знаците на самолета дават да се разпознае безспорно, че се касае за самолет на СССР. Засега Върховното командване на въоръжените сили няма да вземе противомерки, но е дало нареждане да бъдат незабавно съобщавани евентуални нови нарушавания на границата.

Министерството на външните работи ще бъде съответно уведомявано от тук.

Началник на Върховното командване
на въоръжените сили
по поръчение (п.): Варлимонт.

Върховно командване на
въоръжените сили

WFST / Отд. L (1 Op)
№ 00 369 a/41 тайна зап. ком.

Главна квартира на Фюрера.
1 март 1941 год.

Тайна записка на командването

Относно: Съветски нарушения на границата.

До Министерството на външните работи,
да се връчи на г. посланик Ритер.

Върховното командване на въоръжените сили съобщава, че през месеците януари и февруари пак са станали съветски прелитания на границата на различни места на демаркационната линия, независимо от случая, съобщен с писмото от 13 януари. Донесения са на лице особено от областта източно западно от Хелм и от Остроленка.

Тъй като в тази област границата на германските и руски интереси е особено ясно очертана от Буг и поради това едно ориентиране от въздуха е много лесно, Върховното командване на въоръжените сили стигна до убеждението, че при нарушенията на границите се касае до съзнателни провокации.

Във връзка с това се изтъкват известните и на Министерството на външните работи изявления на съветски офицери за германо-съветска обтегнатост, които изявления са така изпълнени с ненавист, че подкрепят противогерманската пропаганда не само в руската войска, но и в руския народ.

Върховното командване на въоръжените сили подчертава сериозните последици, които биха могли да се явят вследствие на това.

Германските въздушни сили имат, както и по-рано, нареждане, да бъдат крайно сдържани.

Началник на Върховното командване
на въоръжените сили
по поръчение (п.): Йодл.

Върховно командване на
въоръжените сили

WFST / Отд. L (1 Op)
№ 00 731 а/41 тайна зап. ком

Главна квартира на Фюрера.
23 април 1941 год.

Тайна записка на командването

Относно: Съветски нарушения на границата.

До Министерството на външните работи,
да се връчи на г. посланик Ритер.

Почти всеки ден пристигащите донесения за нови нарушавания на границата от съветски самолети потвърждават предаденото в писмото до Министерството на външните работи от 1. III. мнение на Върховното командване на въоръжените сили, че при това се касае до съзнателни провокации от съветска страна.

На 11 април два двумоторни самолета от тип СБ 2 прелетяха над град Белц на голяма височина. На 11 април беше наблюдаван по един самолет при Малкиния и Остров-Мазовике. Донася се и за съветски самолет при Лангсцорген на 14. IV. Няколко самолета са прелетели на 15. IV. границата на интересите в пространството Динов–Лодзина–с. Лоско. Само на 17. IV. са установени над германска територия 8 самолета и то по 4 при Дойменроде и Свидерн, на 19. IV. два самолета над Малкиния и трети на 200 метра височина (!) над Островице.

Освен това се донася и за редица други самолети, чиято националност, обаче, не е могла да бъде установена със сигурност, поради голямата височина на летенето. Но по посоката на летенето и според направените от излетелите германски формации констатации, не може да има съмнение, че и в тези случаи се касае за прелитания на границата от самолети на СССР.

Върховното командване на въоръжените сили трябва сега вече да констатира, че постоянно засилващите се прелитания на границата могат да бъдат разглеждани само като планомерни действия на въздушните сили на СССР над германска територия. Тъй

като през това време поради засилване на войсковите части отвъд германската източна граница трябваше да бъдат докарани за сигурност и други германски части, трябва да се има предвид повишената опасност от гранични инциденти, които могат да докарат до сериозни последици.

Въпреки това, все още са в сила нарежданията на Върховното командване на въоръжените сили за най-крайна сдържаност.

Началник на Върховното командване
на въоръжените сили
по поръчение (п.): Йодл.

Върховно командване на
въоръжените сили

WFST / Отд. L (1 Op)
№ 00 805/41 тайна зап. ком.

Главна квартира на Фюрера.
6 май 1941 г.

Тайна записка на командването

Относно: Съветски нарушения на границата.

До Министерството на външните работи,
да се връчи на г. посланик Ритер.

В допълнение към писмото от 23. IV. Върховното командване на въоръжените сили съобщава, че сега се увеличават нарушенията на границата от съветски войници, в размер, който създава загриженост.

1. Още в началото на декември 1940 г. в областта между Ярослау и Сокал са забелязани на различни места въоръжени офицери и войници, които очевидно систематически са наблюдавали германо-руската погранична област. В отделни случаи са направени фотографически снимки. Не винаги е могло да бъде сигурно установено, дали се касае за чинове на съветската войска или за служители на руската погранична митническа служба. Във всеки случай русите са успели да се изплъзнат в гъстата гора при приближаването на германския пограничен пост.

2. Неотдавна е наблюдавано същото при Смалодарсен, Каменчик, Тереспол и Цабуце. В трите последни случая се касае до съветски офицери и войници, които с моторна лодка са стигнали до германския бряг на Буг и очевидно по-продължително време са наблюдавали с далекогледи германската погранична област.

3. На основание на съобщеното с телефонограма обстрелване на поручик Далингер от дивизионния щаб на 291 пех. див., Върховното командване на въоръжените сили предава тук пълния текст на подробния доклад на АОК 18:

„Запасният поручик Далингер, ръководител на картографската служба на 291 пех. див., е получил служебното поръчение, заедно с ефрейтора Гисен от дивизионната картографска служба, да прегледа и установи точно пространствата, които се намират под наблюдението от земята и от руските наблюдателни кули.

При изпълнението на тази дейност, поручик Далингер е бил обстрелван от един руски пост на 25. IV. 1941 г., в 16:30 часа, в местността североизточно от Рамутен. Поручик Далингер и ефрейтор Гисен подирили веднага прикритие, установили точното време и местоположение, след което продължили своите разузнавания, само че на повече от 100 метра далеч от границата.

Поручик Далингер веднага съобщил за случилото се на един намиращ се наблизо служител на пограничната охрана, който поради изстрела обърнал внимание на случката.

Поручик Далингер, който точно познава линията на границата, се е намирал безспорно на германска територия. Приложена се изпраща точна скица на положението.“

От тези факти, заедно с непрестанно увеличаващите се прелитания на границата, Върховното командване на въоръжените сили трябва да извлече убеждението, че съветското военно ръководство систематически прилага в действие всички разузнавателни средства, които са на разположението му.

При все че както по-преди остават напълно в сила нарежданията на Върховното командване на въоръжените сили за най-пълна сдържаност, Върховното командване на въоръжените сили все пак трябва най-дебело да подчертае, че от степента на сега царящото напрежение във всеки момент могат да произлязат въоръжени сблъсъци и то такива от по-големи размери.

Началник на Върховното командване
на въоръжените сили
по поръчение (п.): Йодл.

Началник на Върховно командване на
въоръжените сили

WFST / Отд. L (1 Op)
№ 00 886/41 тайна зап. ком.

Главна квартира на Фюрера.
11 май 1941 г.

Тайна записка на командването

До господин Райхсминистъра на външните работи.

Многоуважаеми г. райхсминистър!

Върховното командване на въоръжените сили от месеци насам с постоянно растяща загриженост наблюдава развоя, който взема съсредоточаването на съветски войски покрай германската източна граница.

По налични сведения, при избухването на войната през 1939 г. в Европейска Русия са се намирали около 77 стрелкови дивизии, от които само малко повече от половината – в западно-руското погранично пространство. След завършването на похода в Полша, това число се покачи на 114. Ако Върховното командване на въоръжените сили тогава виждаше известно основание за тези мерки в завземането на

Източна Полша, – макар и почти без бой, – от руските войски, след планомерното приключване на тези операции с толкова по-голямо учудване то установи едно по-голямо нарастване на броя на тези дивизии на 121.

Обаче от началото на тази година от почти всички части на границата пристигат при Върховното командване на въоръжените сили донесения, които в своята обща преценка дават картина на една обширна руска войскова концентрация на германската източна граница. С безогледното транспортиране на стрелкови, моторизирани и бронирани дивизии от азиатското пространство и от Кавказ, – особено след руско-японския пакт за ненападение, – само броят на констатираните в Европейска Русия стрелкови дивизии се увеличи към 1. V. 1941 г. на 143. От тях 119 дивизии се намираха в германо-руското погранично пространство.

При бронираните бригади и бронираните дивизии това засилващо се изместване на центъра на тежестта е още по-рязко. От началото на годината почти всички изобщо установени моторизирани и бронирани единици се намират в западна Русия. Към тях се прибавят и още 20 кавалерийски дивизии и редица парашутни дружини.

Същото развитие личи и при руските въздушни сили. С постоянно засилващото се струпване на леки самолетни части за поддръжка на сухопътните войски, бързият ход на работите по изграждане на наземната организация близо до границата дава да се разбере подготовката за далечни бомбени нападения на силни бомбардировъчни единици навътре в Германия.

Освен това, Върховното командване на въоръжените сили отново посочва повторните изявления на висши съветски офицери, които при разработка на маневрени планове и при войскови упражнения открито са говорили за скорошна съветска офанзива.

Поради тези факти, свързани със съобщените на Министерството на външните работи нарушения на границата от съветски самолети и войници, Върховното командване на въоръжените сили е стигнало до убеждението, че този практически равен на мобилизация размер на съветското съсредоточаване по германската източна граница може да бъде тълкуван само като подготовка за съветски нападателни мерки от най-голям размер. Опасността от въоръжен конфликт се приближава, значи, в застрашителна близост.

Приблизително завършеното съсредоточаване на неговите въоръжени сили дава на Съветското правителство свобода на избора за началото на нападението. Сега вече стават неизбежни съответните германски противомерки.

Хайл Хитлер!

Ваш предан
(п.) Кайтел

Върховно командване на
въоръжените сили

WFST / Отд. L (1 Op)
№ 001 096 a/41 тайна зап. ком.

Главна квартира на Фюрера.
8 юни 1941 г.

Тайна записка на командването

Относно: Нарушения на границата от страна на Съветска Русия.

До Министерството на външните работи,
да се връчи на господин посланика Ритер.

В приложение на настоящето, Върховното командване на въоръжените сили поднася един списък на нарушенията на границата от руски самолети и войници от началото на годината насам. При това се подчертава, че този списък се ограничава само на онези случаи, които са били потвърдени от различни страни. Че извън това са се случили редица други нарушения на границата, беше споменато вече в писмото от 23. IV.

По този повод най-настоятелно се обръща отново внимание на изнесените в писмото от 6. V. заплашителни последствия от това положение по германската източна граница.

Началник на Върховното командване
на въоръжените сили
по поръчение (п.): Йодл.

I Приложение,

Списък на нарушенията на границата от страна на руски самолети и руски войници

Пореден №	Време	Място	Забележки
1	10 I	Войцйеховице	Вероятно руснак, на 1 км. в герм. територия
2	4 IV	Белц	
3	4 IV	Белц	3-4 000 м. височина, двумоторен самолет, вероятно Тип SB 2
4	11 IV	Малкиниа	Стоял $^1/_2$ час на германска територия
5	11 IV	Остров - Мацовике	3 000 м. височина
6	14 IV	Лангсзорген	Двумоторен руски самолет
7	15 IV	Динов-Лодцина-С. Лоско	Няколко самолета прелетяха границата
8	17 IV	Дойменроде	4 самолета

Пореден №	Време	Място	Забележки
9	17 IV	Свидерн	4 едномот. моноплани летят в кръг над Свидерен на 1 000 м. височина
10	19 IV	Малкиниа	Тип Й 16 Рада; прави голям завой над Бугбрюке
11	19 IV	Малкиниа	От изток над Малкина и към запад
12	19 IV	Островиде	на 200 м. височина, отлитащ към Бачи, без отличителни знаци
13	26 IV	Сувалки	Петима руснаци с превозно средство; един подпоручик, един сержант, двама подофицери, един войник; бяха въоръжени с автоматични пистолети
14	16 IV	Камйенчик	Моторна лодка с 6 души, вероятно са правени снимки
15	26 IV	Смалодарзен	Двама въоръжени руски войници наблюдаваха местността
16	27 IV	Тереспол	Моторна лодка със 7 души; офицери претърсваха германската гранична област
17	27 IV	Цабуце	Моторна лодка спира на германския бряг на Буг
18	7 V	Туран	Едномоторен моноплан
19	9 V	Лик	Двумоторен самолет
20	9 V	Коржев	Отличителните знаци не можеха ясно да се разпознаят
21	9 V	Саранаки	Руски биплан на 30 м. височина
22	9 У	Радеби	3-4 км. над германска територия
23	10 V	Саранаки	Летеше 15 мин. над германска територия, вероятно са правени снимки
24	10 V	Гране	3 самолета, височина 1 500 м.
25	10 V	Виска	Прелитане в посока от изток на запад
26	10 V	Могиалнице	1 самолет от руска националност
27	19 V	Друген	2 едномоторни самолети, летяха два пъти в кръг над лагера RAD
28	21 V	Грайево	Едномоторен моноплан на 1 000 м. височина
29	24 V	Угнйево (5 км. източно Остров)	3 самолета (биплани)

Пореден №	Време	Място	Забележки
30	24 V	Гезмки-Поцево	1 руски разузнавателен самолет (1 200 до 1 500 м. височина)
31	24 V	Остров-Мец	Вероятно същият самолет, както в поредния № 30
32	26 V	Остров-Мец Цамбров	2 руски самолета, едномоторни моноплани, с ясно различими съветски отличителни знаци (около 300 м. височина)
33	26 V	Цамоск	1 руски моноплан
34	26 V	Войцйеховице Остроленка Цамоск	1 самолет (моноплан, височина около 800 м.) отличителния знак на СССР, червена звезда, беше ясно различен
35	26 V	Нарев-Бав (11:40 часа)	1 руски ловен едноместен самолет (J 16) на 2000 м. височина, прелетя казарми, Войеце, Ково, гарата Остроленка
36	26 V	Розан	Един едномоторен самолет на 1500 м. височина
37	26 V	Лубициево	Един руски изтребителен едно-местен самолет (J 16) на малка височина по посока към лагера Коморево (вероятно същият самолет, както в поредния № 34)
38	2 VI	Висниц	Един самолет (на около 4 000 м. височина) югоизточно от Биала–Подласке–Ломаши
39	2 VI	Никтен (15 км. Югоизточно от Ларис	Един самолет на около 8 000 до 9 000 м. височина
40	5 VI	Сарнаки	Един руски самолет, идващ от север, прелетя Буг на доста голяма височина по посока към Сарнаки (22 км. североизточно Биала–Подласка)
41	6 VI	Говорово	Два руски биплана, вероятно R 5 или RZ на 500 м. височина над Говорово–Остро–Мац–Уклиево

ТАЙНА ЗАПИСКА НА КОМАНДВАНЕТО

Върховно командване на
въоръжените сили

Чужб. № 212/41 тайно зап. ком. началник Берлин, 11. VI. 1941

ЗАПИСКА НА НАЧАЛНИКА

Само чрез офицер!

До
Правителството на Райха
чрез
Господин Райхсминистъра на Външните работи,

Върховното командване на въоръжените сили държеше правителството на Райха постоянно в течение, до каква степен военното поведение на Съветска Русия е добило с времето все по-заплашителен характер. Ако политическото поведение на Съветския съюз е изменило своя образ и изпълняването на стопанските договори не е дало, общо взето, повод за оплаквания, то все пак междувременно ясно се показа, че военните мерки на Съветския съюз са насочени недвусмислено към подготвяне на нападение срещу Германския Райх.

Това развитие, което доведе до масовото съсредоточаване на Червената армия от Черно до Балтийско море, се състои в следното:

В края на 1939 и началото на 1940 година не съществуваше още никаква загриженост за сигурността на източната германска граница. При ликвидирането на Полша, Съветският съюз външно държа приятелско поведение. Но още в началото на 1940 година трябваше, обаче, да се установи с учудване, че Съветският съюз не само, че започна силно да укрепява своята западна граница, че той не само създаде известната мъртва зона по продължение на границата и започна да премества индустрията във вътрешността на страната, но и че засилваше постоянно все повече пограничните войски.

На 1. IX. 1939 г. в областта западно от линията Архангелск–Калинин–Полтава–западният нос на Крим се намираха:

44 стрелкови дивизии,
20 кавалерийски дивизии и
3 моторизирани и бронирани бригади.

По повод на похода срещу Полша, Съветският съюз засили до 28. XI. 1939 г. тези войски с 47 дивизии и моторизирани и бронирани бригади на

76 стрелкови дивизии,
21 кавалерийски дивизии и
17 моторизирани и бронирани бригади.

Въпреки завършването на похода срещу Полша, засилванията продължиха в голям размер. До 12. III. 1940 г. към тях се присъединиха най-малко други 16, вероятно

дори 25 дивизии и моторизирани бригади. Общото число на съветските войски в западната погранична област възлизаше в средата на март 1940 г. на:

86-95 стрелкови дивизии,
22 кавалерийски дивизии,
22 моторизирани и бронирани бригади.

След като отначало сътрудничеството между германските и съветските служебни места се развиваше по новата граница в бивша Полша привидно благоприятно и безпрепятствено, през зимата на 1939/40 г. наставаха все по-често сериозни инциденти (Приложение първо). Тези инциденти разкриха изричната неприязън и враждебното спрямо Германия становище на съветско-руските погранични войски. Тяхното поведение беше напълно неоснователно, тъй като от германска страна се показваха открито миролюбивите намерения и се полагаха грижи за миролюбиво съжителство по границата. Докато нарушенията на границата от германска страна се показваха повечето незначителни и винаги непредумишлени, съветско-руските нарушения бяха много по-многочислени, несравнимо по-големи и водеха често до смъртни случаи на германска територия. Едва, след като се направиха сериозни постъпки от страна на правителството на Германския Райх, нарушенията на границата от страна на Съветска Русия се намалиха поне за известно време.

При окупирането на Балтийските държави от страна на Съветска Русия се определи чрез договори допустимото число окупационни войски, при което се постигна споразумение, то да възлиза на 70 000 души. Това число не беше дори и достигнато. И така числото на окупационната армия възлизаше на 28. I. 1939 г. на 53 000, на 1. II. 1940 г. на 57 500 души. Окупирането стана без инциденти; и в по-нататъшното време на окупацията в окупираната област не се е стигнало никога до положението, което да направи необходимо от военна гледна точка увеличаваното на съветско-руските окупационни войски. Въпреки това, Съветският съюз започна, след като присъедини напълно трите страни към своята територия, да окупира тези области с особено многочислени войски от всички родове оръжие. Рано през лятото на 1940 г. числеността на окупационните войски беше стигнала до 250 000 души; понастоящем в областта на бившите балтийски държави се намират приблизително 650 000 души. Едно друго тежко заплашване на Германия се състоя в съсредоточаването на голям брой руски сили по руско-румънската граница, което започна през октомври 1940 г. Когато през септември 1940 г. се обмисляше, по желание на румънското правителство, възможността за изпращане на една германска военна мисия в Румъния, което беше проведено по-късно, правителството на СССР взе това обстоятелство за повод, за да съсредоточи значително количество въоръжени сили на войската и въздушните сили в Бесарабия и в Буковина по румънската граница и да ги остави на тези позиции. Задачата на тези войски се състоеше отначало в упражняване на натиск спрямо балканските държави, с което да се намали германското влияние на Балкана и да се осуетят намеренията на Германия, които тя искаше да проведе по мирен начин на Балкана. Откакто се явяваха все повече английски сили в Гърция, задачата на струпаните на румънската граница руски сили се състоеше, очевидно, в това, да прибягнат към станалата необходима след преврата в Белград от 27 март 1941 г. въоръжена намеса и да постигнат връзка се югославските въоръжени сили, напредвайки към запад, както и да откъснат германските войски на Балкана от техните тилови линии. Създадоха се предпоставките за едно нападателно военно намесване, близо до границата се построиха летища, създадоха се бази за продоволствия, притеглиха се бронирани части, подобриха се тиловите връзки и се създадоха

многобройни възможности за настъпление през планината към границата. Тези планове бяха осуетени само чрез бързите и решителни успехи на германското оръжие.

Нарушенията на германската граница могат да се проследят като червена нишка през годините 1940 и 1941, през които съветско-руските въздушни сили извършиха непрекъсната верига от нарушения. Само през месец май 1941 г. германската граница беше прелетяна 27 пъти от съветско-руски самолети. Също и нарушенията на границата от страна на съветски войници се увеличиха в началото на 1941 г. и започнаха да взимат постепенно непоносима форма.

Впечатлителна и ясна представа за необикновените съсредоточавания на съветско-руски войски по западната граница дава настоящият списък от приложение 2:

1. IX. 1939 г.:

44 стрелкови дивизии,
20 кавалерийски] дивизии,
3 моторизирани и бронирани бригади

(общо около 65 дивизии)

28. XI. 1939 г.:

76 стрелкови дивизии,
21 кавалерийски дивизии,
17 моторизирани и бронирани бригади

(общо около 106 дивизии)

1. V. 1941 г.:

118 стрелкови дивизии,
20 кавалерийски дивизии,
40 моторизирани и бронирани бригади

(общо около 158 дивизии)

Предвид на това засилване на войските на Червената армия, Върховното командване на въоръжените сили трябваше постепенно да премести значителни сили на германската източна граница. Това прегрупиране стана непосредствено и изключително по повод на застрашителното съсредоточаване на съветско-руските войски.

Заплашването, което произлиза за Германия от струпаната съветско-руска армия, отговаря на култивирания в нея враждебен дух спрямо Германия, който се подклажда и поддържа винаги буден чрез враждебна пропаганда. За това са на лице многобройни съобщения, също и от приятелски и неутрални наблюдатели.

От цифра VI на II-то приложение се вижда, че съсредоточаването на Червената армия трябва да се смята, общо взето, за приключено. Защото от общо

170 стрелкови дивизии,
33$^{1}/_{2}$ кавалерийски дивизии,
46 моторизирани и бронирани бригади

се намират: в западната погранична част

118 стрелкови дивизии,
20 кавалерийски дивизии,
40 моторизирани и бронирани бригади,

в останалата част на Европейска Русия само:

27 стрелкови дивизии,
$5^1/_2$ кавалерийски дивизии,
1 моторизирана и бронирана бригада,

в Далечния Изток само

25 стрелкови дивизии,
8 кавалерийски дивизии,
5 моторизирани и бронирани бригади.

От всичко това се вижда, че руските позиции са били пренасяни все по-напред и по-близо до границата. Отделните части на войската и въздушните сили са се разпростряли напред: в летищата, близо до границата, са настанени силни части на въздушните сили. Разузнавателната дейност се е увеличила очевидно и беше провеждана отчасти от най-висши офицери с големи щабове.

Всички тези факти, свързани с култивираната сред руските въоръжени сили воля за унищожение на Германия, заставят да се направи заключението, че Съветският съюз се подготвя да предприеме във всеки момент, който му се види удобен, нападение срещу Великогерманския Райх.

Началник на Върховното командване на въоръжените сили

(п.) Кайтел

Върховно командване на
въоръжените сили

WFST / Отд. L (1 Op)
№ 001.161/41 g. K.

Берлин, 20. VI. 1941 г.

Относно: Съветско-руски нарушения на границата

Тайна записка на командването

До Министерството на Външните работи,
да се връчи на господин посланик Ритер.

На 17 юни 1941 г., в 8:25 часа, въоръжени руски войници преминаха в сектора на германския VI. А.К., източно от Роминтенер Хайде при Айсчеришки (15 км. западно от Калвария) руската граница и се придвижваха, осигурявайки се на германска територия. Когато германските постове дадоха изстрели срещу руските войници, те взеха прикритие. След кратка огнестрелна битка, руснаците се оттеглиха на своята територия.

Във връзка със струпаните, именно срещу Източна Прусия съветско-руски сили, този инцидент е нов знак за провокаторските намерения на Съветска Русия.

От 11 юни т. г. са били установени с най-голяма сигурност само срещу граничния сектор, Сувалки–Мемел 20 пехотни дивизии, 2 танкови дивизии и 5 танкови бригади.

В издадения далеч на запад кръг около Бялисток са съсредоточени 19 пехотни дивизии, 7 кавалерийски дивизии, 1 бронирана дивизия и 5 бронирани бригади.

Зад тази област, около Барановичи, е струпана една запасна армия от 10 пехотни дивизии и 2 бронирани бригади.

От това се вижда, че всеки момент подразделените на 4 армии огромни съветско-руски военни сили, които обхващат

49 пехотни дивизии, измежду тях многобройни моторизирани,
3 бронирани дивизии,
12 бронирани бригади и
7 кавалерийски дивизии,

могат да се придвижат от изток и юго-изток към източна Прусия и към устието на Буг и Наров, северно от Варшава.

Едно такова нападение, според наличните съобщения върху разпределението на въздушните сили по съветско-руските летища северно от Припятските блата, може да бъде подпомогнато от приблизително 2000 самолета.

Още на 11 май беше съобщено и обяснено на Министерството на външните работи, че и на целия останал източен фронт съветските сили са съсредоточени в подобен, но все пак не в толкова голям размер. В последните седмици положението на позициите на съветските войски се е изменило до известна степен, защото в южна Бесарабия са натрупани изключително бързи части (бронирани дивизии и бригади, както и моторизирани и кавалерийски дивизии), което дава основание да се заключава недвусмислено, че съществуват нападателни намерения.

На края Върховното командване на въоръжените сили трябва да установи, че едно такова положение на военните сили спрямо една държава, с която е сключен пакт за приятелство, трябва да се отбележи като единствено по рода си.

Не може да има никакво съмнение, че Съветска Русия е смятала този пакт от месеци насам само като база да може, без да ѝ се пречи, по възможност, да проведе в духа на Англия своя най-голям поход в историята срещу Германия.

Сигурността на Райха изисква, да се отстрани незабавно това заплашване.

Началник на Върховното командване на въоръжените сили

По поръчение (п.) Йодл

Приложение I

Погранични инциденти през зимата 1939/1940 г.

25 XII 1939 г.	При *Мржиглод:* Изстрели срещу германската митническа стража при задържане на един руснак, подлежащ на военна повинност.
9 I 1940 г.	*Кузавка:* Стрелба срещу един германски митнически чиновник.
15 I 1940 г.	*Глуховъ:* Застрелване на един бежанец, намиращ се на германска територия.
26 I 1940 г.	*Данилово:* Стрелба срещу един германски митнически проверителен пост.
30 XII 1939 г.	*Волка-Надбурзна:* Застрелване на една жена, идваща от СССР, на германска територия.
19 XII 1939 г.	*Соколов:* Обстрелване на бежанци от страна на руски постове със сигнална светлива муниция. Попадение на германска страна, 300 м. от границата.
6 I 1940 г.	*Райскле-Санъ:* Украинец бива обстрелван на 110 м. от границата.
8 I 1940 г.	*Койтники-Сан:* Бежанец, застрелян на германска територия. – 1 тежко ранен.
7 1 1940 г.	*Остров Сан:* 2 китайски амбулантни, търговеца застреляни.
27 I 1940 г.	*Канково:* 1. 2 руски погранични поста стреляха срещу неизвестно лице по границата, което се намираше на германска територия и беше смъртно ранено. 2. Руски пограничен пост премина граничната линия и завлече един по-млад граничар.
1 II 1940 г.	*Унйево:* Митническата власт съобщава за обстрелването на германски митнически постове от страна на руски погранични войски.
2 II 1940 г.	*Сокал:* Руската погранична стража застрелва един бежанец на германска територия, също и една жена (Свиставски).
23 II 1940 г.	*Пшемисл:* При нелегално преминаване на границата една жена беше обстрелвана от руската страна с десет изстрела и ранена в бедрото.
13 II 1940 г.	*Сокал:* Евреин, застрелян от руската погранична страна на германска територия.
8 III 1940 г.	*Сокал:* Двама граничари, обстрелвани на германска територия. 1 граничар убит.

Сравнителна таблица върху засилването на Червената армия от 1 IX 1939 г. насам

	Мощност	В задната погранична област*			В останалата част на европейска Русия			Далечен Изток			Всичко			Забележки
	на:	Стр. див.	Кав. Див.	Брон. Мотор. Мех. бригади	Стр. див.	Кав. Див.	Брон. Мотор. Мех. бригади	Стр. див.	Кав. Див.	Брон. Мотор. Мех. бригади	Стр. див.	Кав. Див.	Брон. Мотор. Мех. бригади	
I	1 IX 1939 г.	44 (2 мот.)	20	3 **)	33	4½	1 **)	28 (1 мот)	8 ½	1 **)	105 (3 мот.)	33	5 **)	Начало на войната
II	26 XI 1939 г.	76	21	17	38	4	7	36	8	7	150	33	31	
	Изменения в сравнение с 1 IX 1939 г.	+32	+1	+14	+5	- ½	+6	+8	- ½	+6	+45	-	+26	След похода срещу Полша и навлизането в балтийските страни, преди започване на финската война
III	12 III 1940 г.	86-95	22	22	26-31	4	3	34	7	7	146-160	33	32	
	Изменения в сравнение с 28 XI 1939 г.	+10 до +19	+1	+5	-12 до -7	-	-4	-2	-1	-	-4 до +10	-	+1	Завършване на финската война
IV	1 VIII 1940 г.	83	18	24	34	6	4	34	9	8	151	33	36	
	Изменения в сравнение с 12 III 1940 г.	-3 до -12	-4	+2	+8 до +3	+2	+1	-	+2	+1	+5 до -9	-	+4	След окупиране на бившите румънски области
V	1 I 1941 г.	92	20	29	29	5	2	29	7	5	150	32	36	
	Изменения в сравнение с 1 VIII 1940 г.	+9	+2	+5	-5	-1	-2	-5	-2	-3	-1	-1	-	
VI	1 V 1941 г.	118	20	40	27	5½	1	25	8	5	170	33½	46	
	Изменения в сравнение с 1 I 1941 г.	+26	-	+11 ***)	-2	+ ½	-1	-4	+1	-	+20	+1½	+10 ***)	

*) Западно линия Архангелск-Калинин-Полтава-Западен нос на Крим **) Бронирани корпус, колко бригади – неизвестно ***) Включително 5 бронирани дивизии

Доклад
на Райхсминистъра на вътрешните работи и на Райхсфюрера на ϟϟ, Шеф на германската полиция, до Правителството на Райха относно насочената срещу Германия и националсоциализма разрушителна дейност на СССР.

Райхсминистър на
вътрешните работи

Берлин, 20 юни 1941

Приложено доклад на шефа на Обществената Безопасност и на SD от 10. VI. 1941 относно разрушителната дейност на СССР, насочена срещу Германия и националсоциализма.

Райхсминистър на
вътрешните работи
(п.) Фрик

Райхсфюрер на ϟϟ и Шеф
на германската полиция
(п.) Химлер

До
правителството на Райха,
чрез
господин Райхсминистъра
на външните работи.

Берлин, 10 юни 1941

Шефът на Обществената
Безопасност и на SD

IV E L 17/41 gRS

Тайно – от държавен характер

Доклад до Райхсфюрера ϟϟ и Шеф на германската полиция.

Всеобщо известна е разрушителната дейност на Комунистическия интернационал, до времето на сключване на германо-съветскоруския пакт за ненападение и за консултиране от 23 август 1939 год., срещу силите на Оста, особено срещу националсоциалистическа Германия.

Надеждата, че Съветска Русия след сключването на този пакт ще се държи лоялно, съобразно договорните споразумения и ще преустанови подмолната си работа срещу Райха, беше измамна. Напротив: разложителните, саботажни и терористически опити и извънредното форсиране на службата за сведения във военната, стопанската и политическата области бяха невъзвратимите – обаче открити – цели на съветско-руските властници.

Единственото, което промениха, беше методата, която постоянно поставяше нови задачи чрез все нови форми и рафинирани прикривания на отбраната.

I. Организация и цели на Коминтерна.

Комунистическият интернационал (Коминтерна) е съветско-руската организация (със седалище Москва), с цел (§ 1 от устава): „Да обедини в една световна партия комунистическите партии на всички страни за спечелване на работническата класа и да се бори за принципите на комунизма и за диктатурата на пролетариата.“ (И днес още се числят към Президиума на Изпълнителния комитет на Коминтерна: Сталин, като 1-ви секретар на комунистическата партия на СС, също и Молотов, по-нататък – германският емигрант Пик като представител на германската секция на комунистическия интернационал, френският комунистически водач Торес и като председател – познатият от пожара в Райхстага български терорист Димитров).

За служебните места в СС Коминтернът означава незадължителен – неофициален, т. е. не държавен апарат, който може да бъде поставен в действие за всяка разложителна дейност от международен мащаб. Редом със специалната служба за сведения и шпионаж, обаче, също и Коминтернът бива натоварван в странство с тези специални задачи, така че при борбата с него е трудно да се прокара едно точно разграничаване.

Тъкмо през време на войната беше засилена подмолната работа на Коминтерна с едно интензивно участие на хора и парични средства. Цяла Европа беше обсипана с позиви и нареждания на отделните секции за всяка страна, с цел да възпламенят привържениците на комунистическата идеология към най-интензивна и най-продължителна работа срещу „империалистичната война на Германия“ и не на последно място, с това повишаване на активността, да търсят да изравнят предполагаемите, вредни за Съветска Русия, действия от сключения пакт с националсоциалистическа Германия.

II. Нови методи на нелегалната разложителна дейност.

1. Срещу Райха.

Вследствие на безогледното преследване и унищожаване на комунистическата партия от 1933 година насам – като необходима последица на безкомпромисното становище за борба на националсоциализма, във времето преди сключване на пакта бяха напразни както всички най-големи усилия на Коминтерна в чужбина, така също и наблюдаваната дейност на малките остатъци на комунистическата партия, с нейните групи АМ и ВВ (АМ – отделение за военната политика; ВВ – шпионажа в заводите).

Срещу растящия натиск на полицейската отбрана, Коминтернът отговаряше с методични наставления на една изтънчена разложителна тактика. По примера на „Троянския кон“, трябваше да се работи още по-интензивно отвътре, според поуките от испанската гражданска война. Със сключването на пакта от 23. VIII. 1939 година на тази дейност беше отнет всеки пропаганден оттенък, който Изпълнителния комитет на Коминтерна искаше да замени с една засилена дейност за подновяване на един широк апарат от „АМ“ и „ВВ“ групи. Докато в окупираните области Коминтернът имаше сравнително по-лека, работа, благодарение на все още съществуващите там апарати на самата комунистическа партия, неговите усилия срещу Райха никога не излизаха от стадия на опита, вследствие своевременната намеса на властта.

Чрез непрекъснати наблюдения беше установено, че пунктовете за свръзка с Коминтерна в европейските страни силно се изграждат наново с единствената цел, да се засили разложителната и осведомителната дейност срещу Германия.

Така, един такъв пункт за свръзка се намира при шведската комунистическа партия в Стокхолм. Това място е един от най-оживените и най-опасните центрове за дейността на Коминтерна. Неговият метод на действие срещу Райха се описва по-подробно в голямото количество представен по-долу материал.

За дейност срещу Райха биваха използвани главно бивши германски комунистически функционери, които бяха обучавани дълги години в Москва и други градове на Европа. Те бяха промъкнати в Райха за пръв път през 1939 година. На един от най-фанатизираните от тях се удаде да влезе във връзка с познати от по-рано членове в Берлин и да нагласят, със систематическа дейност, наново комунистически ядки в берлинските големи предприятия, в които се извършват важни военни работи. Ясно преследваната цел на това предприятие беше, да се внесе разложение сред персонала, като се насочи към саботаж и заедно с това да върши и шпионаж в предприятията. По сръчно изработени куриерни пътища се разнасяше непрестанно материал, заповеди и пари от инструкторите на Коминтерна в Стокхолм и Копенхаген. Ръководно участие в управлението на тази изградена в опасни размери организация имаше шведският народен представител Линдерот, който е представител на европейското бюро на Коминтерна в Стокхолм.

Той изпълняваше особени задачи, които му се възлагаха от Изпълнителния комитет на Комунистическия интернационал за отделните страни. От Стокхолм Линдерот активизираше в Копенхаген дейци, непосредствено натоварени от Коминтерна за работа срещу Райха, които също така бяха финансирани от него. За да осигури една широка защита срещу действията на Обществената Безопасност (SD) на ангажираните вече функционери, като например Артур Емерлих – роден на 20. IX. 1907 в Нидервиза, или Вили Гал – род. 3. X. 1908 във Фалкенщайн (Фогтланд), или Рудолф Халмайер – род. 3. II. 1908 в Плауен, или Хайнрих Шмеер – род. 20. III. 1906, – те бяха обучавани от натоварени от Линдерот лица в предполагаемите полицейски методи на дейност. Обучението се извършваше от Дмитрий Федосиевич Крилов, добре известният тук комисар на ГПУ – което от 3. II. 1941 година стана част от обединения народен комисариат на вътрешните работи, под название „Народен Комисариат за държавна сигурност“.

Създадената от гореспоменатите главни функционери организация действаше чрез една междувременно уредена в Хамбург куриерска централа, през Копенхаген, Стокхолм, за Москва, с цел, срещу получаване на парични средства да донасят за фабричното състояние и производството на най-модерните оръжия в Германия.

Покрай тези задачи, организацията се грижеше и за текущото издаване на насъскващи хвърчащи листове. От заловената напоследък – края на май 1941 – заповед на Коминтерна от Москва до Емерлих, ясно се вижда, че тъкмо за следващите два месеца е било предвидено изпращането на един голям брой нови инструктори, готови и разпределени за отделните области на Райха.

Тъй като непрекъснатото наблюдение на организацията, поради нейните размери, не беше вече в състояние да попречи на действителни щети, то в края на май се пристъпи към залавянето и задържането на всички участници.

2. Срещу, окупираните от Германия области.

Техниката на нелегалната разложителна дейност на Коминтерна в окупираните от Германия области протичаше по начин подобен на гореописания.

В подробности трябва да се изтъкне:

а) В Протектората:

Още преди окупирането на бивша Чехословакия, комунистическата партия беше доста деятелна, същата, обаче, особено след учредяването на протектората, достигна в своята нелегалност до крайни предели. В последните години от тази област постоянно се викаха в Москва комунистически функционери, в Лениновото училище, в което бяха обучавани във военно-политически метод в теорията и практиката на гражданската и терористическата война.

Тези квалифицирани функционери бяха поставени на работа след учредяването на протектората. Те веднага пристъпиха към изграждането на нелегалната Комунистическа партия (KPD). Връзката с Коминтерна и надзора и ръководството на партийната работа се поддържаше чрез генералното консулство на СССР в Прага. Като лице за свръзка със съветското генерално консулство работеше кореспондентът на ТАСС и референт за печата при генералното консулство Курт Беер (евреин!). В упражняване на своите функции, той получаваше от дипломатическия представител руски вестници и комунистически пропаганден материал, който той, съгласно нарежданията, предаваше след това на ръководните функционери на KPD. Той беше същевременно и проводникът на големите парични суми за поддържане на нелегалната партийна работа.

Вън от връзката, установена чрез съветско-руското генерално консулство, в протектората се намираше още една директна радиовръзка на Коминтерна с Москва. Натоварените с ръководството на този таен радиопредавател на Коминтерна в Прага функционери бяха подготвени също така в един специален курс в Москва при училището за радио-телеграфия (Това училище е под надзора на Коминтерна и стои под охраната на Червената армия). Учението се провежда на твърде широка база и курсът носи знака „ОМС“, т. е. Отдел международной связи (Отдел за международни връзки).

Безжичният апарат в Прага, който до преди няколко дни беше още в действие, се състоеше от една голяма предавателна и приемателна инсталация.

По безжично-телеграфен път се предаваха доклади върху общото вътрешно политическо положение, върху ръководенето и развоя на провежданите чрез партията акции, върху заседанията на централното управление и взетите там решения, както и върху положението, настроението и дейността на партията, а, от друга страна, се приемаха съответни заповеди и наставления на Изпълнителния комитет на Коминтерна от Москва. Установените между двете страни радиопредавания са пълното

доказателство за неснизходителните революционни идеи на Коминтерна, насочени към унищожаването на националсоциализма.

б) В окупираната част на Франция.

По-нататък Коминтернът е насочил вниманието си особено на Френската комунистическа партия, още повече, че според схващането на Ленин, Франция трябваше да бъде болшевишката крепост на Западна Европа. При сегашната разпокъсаност и слабост на Франция, Комунистическият интернационал, който преди войната разполагаше с многобройни привърженици, се надява да постигне успех.

Също и тук беше направена безпрекословната констатация, че комунистите във Франция са снабдявани с пари и пропаганден материал, под различна форма, от дипломатическите представителства на Съветския Съюз.

Също и тук пактът от 23. VIII. 1939 не играеше никаква роля, или най-вече до толкова, до колкото да повиши от този момент косвено активността на френските комунисти срещу Германия. Най-енергично и същевременно най-обективно доказателство за това е установеният при една проверка в Париж, акт на „Сюрете насионал“ (френската тайна полиция) касателно френския ежедневник „Л’Ордр“. Въз основа на автентичните документи на френската полиция, добити по време на предприетата през ноември 1939 год. чистка, се установи участието освен на шефа на службата за печата при югославската легация

Вуцевич, и това на

Жак Ебщайн,

любовник на Лейди Станли, сестра на Лорд Дерби, чешкия евреин Ото Кац (иначе още Карл Симон), който беше на съветско-руска служба. През ноември 1939 съветският посланик в Париж, Суриц, беше посетил заедно с бившия министър на червена Испания Негрин, а по-късно през януари/февруари 1940 със секретаря на посолството Бирюков, главния редактор на вестник „Фюре“, във вилата му в Сен Клу. По този повод е било уговорено да бъде ангажиран в управлението на „Л’Ордр“ някой си Етевенон, като официален представител на съветско-руското посолство. Отпусната за това подкрепа е била увеличена в края на март на 800 000 франка месечно. След разтурянето на комунистическата партия във Франция е била дадена заповед на нейните водачи, да дадат наставления на привържениците си, да четат „Л’Ордр“ като противо-германски.

в) В останалите окупирани области.

Също така и в Норвегия, съветската легация в Осло представлява средището на разложителната пропаганда на Коминтерна. Тук можаха да бъдат заловени членове на легацията при извършване на своята дейност.

В Холандия, Белгия и бивша Югославия са установени същите методи на работа, прилагани и срещу Райха.

Поставените рамки на настоящия кратък доклад биха били далеч надхвърлени, ако бъде изброен изчерпателно огромният документално установен свидетелски и писмен материал за разрушителната и разузнавателна работа на Коминтерна.

Важно за изтъкване остава винаги подчертаващото се впечатление, че поведението на Съветския Съюз спрямо Германия и окупираните от нея области е било неискрено и че от 1940 година разложителната работа на Коминтерна трескаво се е увеличила.

III. Саботажи чрез Коминтерна.

Още едно десетилетие преди избухването на войната, Коминтернът беше преминал към това да изпраща в Съветска Русия изпитани комунисти от всички секции и там да ги подготвя в подходящи училища, особено в саботажното дело и това на взривните вещества. Така, от 1930 година насам започна наново дейността на така наречените военно-политически учебни курсове в Москва, с особена интензивност; и до днес още тя не е спряла. Тъй като Коминтернът, при осъществяване на своите световно-политически властнически въжделения винаги имаше предвид възможността за въоръжен конфликт, в своите всесветски конгреси той издаваше директиви, които ясно изискваха от неговите привърженици провеждането на саботажни и терористични акции, и признаваха тези тежки престъпления за една политическа необходимост.

Големият брой на откритите от Обществената безопасност (SD) в територията на Райха терористически и саботажни групи, които са основани по заповед на Коминтерна, е характерен за поведението на СС спрямо Райха. Приготовления за саботажни действия срещу важни военни обекти, мостове, вдигането във въздуха на важни ж. п. линии, разрушаване и парализиране на важни индустриални предприятия – това са били целите на тези чисто комунистически групи, които при провеждането на тези акции не се спират и пред унищожаването на човешки живот. Редом със задачите за извършване на саботажни акции, дейците получаваха нареждане за провеждане на атентати срещу ръководни личности на Райха.

Въпреки че можеше да се приеме, че със сключване на германо-руския пакт за ненападение и съвещание от 23. VIII. 1939, тази серия от проведените или намиращите се в приготовление тежки престъпления ще намерят своя край, – при многото разкрития, особено в окупираните от Германия области властите се добраха до доказателства, според които Коминтернът не желае да преустанови престъпната си дейност срещу Райха.

Редом с образуваните от Англия, по указание на Интелиджънс Сървис „корабни саботажни групи“, чиято цел още в мирно време беше унищожението на германския параходен тонаж, съществуваше една друга още по-широко разклонена терористична организация, инспирирана от Коминтерна, чиято задача се състоеше главно в унищожението на параходите на онези държави, които на времето бяха включени в противокомунистическия блок.

Доказано е, че членове на тази организация действаха до края на 1940 година и се опитваха от към Дания да се промъкнат наново в територията на Райха. Ръководител на тази организация беше германският емигрант

Ернст Волвебер,

който от 1931 год. беше член на управлението в Райха на RGO (Червената професионална организация) и през ноември 1932 година беше избран като

представител на комунистическата партия в Райхстага. След емигрирането си в Копенхаген, Волвебер пое в 1933 год. ръководството на ISH, която в качеството си на професионален интернационал на моряците и пристанищните работници, е изпълнителка на заповяданите от Коминтерна саботажни акции, особено срещу германските кораби. Той е компетентно отговорният за организирането на активната дейност на образуваните по нареждане от Москва саботажни групи в Германия, Норвегия, Швеция, Дания, Холандия, Белгия, Франция и в бившите балтийски крайбрежни държави. Той надзираваше в широк мащаб набавянето и транспорта на взривни и други саботажни материали и разполагаше с отпусканите в голям размер от Коминтерна парични средства за финансиране на организацията и за възнаграждение на агентите. След влизането на германските войски в Осло през май 1940, Волвебер избяга в Швеция, където и до днес се намира в затвора в Стокхолм. Предприети са постъпки от страна на Съветското правителство пред Шведското правителство, да бъде предаден Волвебер на Съветска Русия, още повече, че междувременно му е било признато съветско поданство за неговата успешна работа за Коминтерна.

На дейността на тези разпръснати по цяла Европа комунистически терористични групи трябва да се отдадат непрекъснатите саботажни акции срещу

16 германски,
3 италиански,
2 японски параходи,

които в два случая доведоха до пълната загуба на най-ценни кораби. Докато престъпниците се опитваха отначало да унищожават корабите посредством подпалването им и след като тази метода в повечето случаи не довеждаше до пълното унищожение на кораба, те в последно време преминаха към това, да вдигат във въздуха пътуващите кораби в Балтийско и Северно море. Техните главни бази се намират в пристанищата на Хамбург, Бремен, Данциг, Ротердам, Амстердам, Копенхаген, Осло, Ревал и Рига.

Образуваните в Холандия, Белгия и Франция комунистически саботажни групи се намираха под ръководството на холандския комунист

Йозеф Римбертус Шаап,

който действаше като водач на Интерклуб в Ротердам и поддържаше най-тясна връзка с ръководните функционери на цялата организация в Скандинавския полуостров. Непосредствено подчинен на него беше бившият хамбургски ръководител на организацията RFB

Карл Баргщедт,

службата, на който в цялата организация, беше техническото провеждане на акциите с взриви материали. Нужният за саботажните акции взривен материал, произхождаше от северноскандинавските рудни мини и е бил донасян на комунистическите саботажни групи в Холандия, Белгия и Франция от холандски моряци през норвежкото минно пристанище Нарвик и шведското минно пристанище Лулеа. В Ротердам можа да бъде заловен холандският комунист

Виллем ван Вреесвиик,

като един от най-забележителните куриери на взривни материали.

Както холандската, така и белгийската група поддържаха няколко лаборатории, в които произвеждаха запалителни и взривни бомби. Саботажните акции срещу италианския параход „Бокачио“ и японския параход „Казии Мару“ се дължат на дейността на тези групи. Подготвени саботажни акции срещу германски кораби в пристанищата на Амстердам и Ротердам можаха да бъдат своевременно разкрити и осуетени.

В хода на по-нататъшните разкрития, на Обществената безопасност (SD) се удаде да арестува 24 комунистически терористи, между които се намират също и ръководителят на холандската терористична група

Ахил Бегуин

и ръководителят на белгийската саботажни група

Алфонс Фиктелс.

Шаап можа да бъде арестуван от датската полиция на 1. VIII. 1940 в Копенхаген, когато бил в намерение да постави наново в действие съществуващата вече в Дания корабо-саботажна организация.

Колко много се стреми Коминтернът, също и в Балтийско-морската област да засегне унищожително със саботажни акции германското корабоплаване, се вижда от това, че за времето от февруари до април 1941 г. на Обществената безопасност (SD), заедно с датската полиция се удаде да арестува ръководни функционери на датската комунистическа партия, които активно бяха поддържали комунистически саботажни групи. Между тях се намират също и: членът на изпълнителния комитет на датската комунистическа партия и генерален секретар на ISH.

Рихард Йенсен,

редакторът на датския комунистически вестник „Работнически лист“ в Копенхаген,

Тьогер Тьогерзен

и членът от президиума на съюза на „приятелите на Съветския Съюз в Дания“, полуевреинът

Ото Мелхийор.

В сметката на комунистическите саботажни групи в Дания трябва да се впишат особено акциите срещу германския параход „Заар“ в пристанището на Ревал и на германския товарен параход „Фила“ в пристанището на Кьонигсберг, при втория случай от които, вследствие на една силна експлозия, се появи една голяма дупка в стената на предната част на кораба, на височина на водната линия; пренасянето на адската машина върху борда на кораба е било извършено в пристанището Рига.

Употребяваните от датската комунистическа организация химическо-механически възпламенителни взривни материали и фитили са пристигали от Швеция и понякога със специален куриер са били пренасяни в Копенхаген от един магазин за мъжки дрехи, където са били складирани.

Най-важни указания за работата на Коминтерна срещу Германия се получиха също и от показанията на други комунистически терористи в Дания.

Така, от Коминтерна се е отдавало голямо значение на привличането на скандинавските моряци като сътрудници, понеже било застъпвано становището, че при една бъдеща война, само скандинавските държави биха останали неутрални и тогава само поданиците на тези страни биха имали възможността да провеждат терористични акции в германски пристанища, респ. германски кораби. Изхождайки от това, било дадено строго нареждане да унищожават товара на собствените си кораби с пожар или взрив, ако това би било в интереса на Съветския Съюз. Лично Волвебер е давал нареждане до отделни саботажни групи в държавите на Балтийско море и германските северно-морски пристанища да спечелят поне по един сътрудник във всички кораби, пътуващи в тези области, който да бъде обучен най-грижливо в неговата бъдеща работа в интереса на Третия интернационал.

На изхождащи от него нареждания се отдава опитът за образуване на една саботажна група в Данциг.

Ръководни функционери на ISH. от тези групи, между които беше и произхождащият от Осло норвежки поданик

Артур Самсинг,

който дълго време е пребивавал в Съветския Съюз, можаха да бъдат междувременно арестувани; те дадоха изчерпателни показания за насочените срещу Райха, по нареждане на Волвебер, саботажни акции.

По нареждане на Коминтерна, Волвебер учредил бази и в Балтийските острови Даргьо и Йозел. Привлечените в тези острови сътрудници, обаче, трябвало да встъпят в акция, само, в случай че при една война между Германия и Съветския Съюз тези острови биха били заети от германските войски, респективно от военния флот. В такъв случай саботажните акции трябвало да бъдат насочени срещу бази на подводници, летища и петролни складове.

Колко много се е опитвал болшевизмът да развие една дейност и в самия Райх, се вижда от факта, че можеха да се предприемат, от март 1941 г., арестувания в Горна Силезия и в Генералното губернаторство от страна на Обществената Безопасност (SD), от които се вижда, че са поставени в действие, в увеличен размер, комунистически елементи като ръководители на полските саботажни и терористически организации. Също и тук организирането на проведените в последно време тежки престъпления, сочи за типични комунистически методи, така, както са те изложени в изработените от Коминтерна „военни тези“ на VI и VII Световен конгрес в Москва и разпратени по всички секции.

IV. Съветско-руският шпионаж срещу Райха (стопанска, военна и политическа информационна служба).

1. Методите на ГПУ срещу германските преселници.

След като със сключването на германо-руския „договор за уреждане на границите“ от 29. IX. 1939 Русия успя да зарегистрира и за себе си в голям размер плодовете от германската победа в Полша чрез едно значително увеличаване на територията си, тя използва установяването на германо-руската граница на интереси за

това, да изгради един пропускателен пункт за своите безбройни агенти-шпиони от обстоятелството, че сега за пръв път наново нейните територии дойдоха в пряко съприкосновение с териториите на Великогерманския Райх.

Великодушната акция на Фюрера за прибиране в отечеството на живущите на руска територия германци беше използвано по безсрамен начин за горната цел.

Когато следвайки позива на Фюрера, германците се явиха масово за преселване, тогава прословутото ГПУ – което от 3. II. 1941 г. стана част от обединения народен комисариат за вътрешните работи, с титла „Народен комисариат за държавната сигурност“ – пристъпи към изпълнение на своя план, а именно, да ангажира много от тези германци, с прилагане на най-недостойни средства, за една шпионска дейност срещу страната, в която те изказаха готовност да се върнат, ръководени единствено от своята любов към отечеството си. ГПУ, ако и да не отбеляза някакви практически резултати, защото повечето от тези принуждавани с насилие към поемане задължение за шпионаж лица на германска територия веднага уведомяваха за това, – въпреки това, този факт остава един срамен паметник за методите на работа на ГПУ и заедно с това на съветско-руските властници.

В тези случаи германските преселници са били викани от ГПУ, с часове, разследвани и са били заплашвани, че ще бъдат изключени от списъците на преселниците, ако не се подадат на внушенията на ГПУ. Обикновеният метод беше да се обяснява на съответния преселник, че оставащите в Русия близки не ще бъдат закачани и че те ще бъдат третирани като заложници, ако те (преселниците) не изпълнят поетите по принуждение задължения, или ако посмеят да направят донос в Германия. По-нататък ги заплашваха, че дългата ръка на ГПУ щяла да ги достигне и в Германия, едно заплашване, впечатлението от което не отминаваше отделни – малки – преселници. Не само мъже, но и жени също биваха принуждавани по този безсрамен начин към задължителна декларация. Ето няколко от стотиците случаи, които представляват типичен пример за начина, по който са се отнасяли с германците:

а) По време на преселванията на бесарабските германци в Райха, се яви госпожа Мария Бауман от Черновиц, която, подкрепена от други свидетелски показания, съобщи, че руската тайна служба я насиляла да приеме в Германия шпионска служба. Тя била викана няколко пъти в канцеларията на ГПУ, където с всички средства искали да ѝ въздействат да се подаде на внушенията за шпионска дейност. Тъй като тя е майка на 5 невръстни деца (при това вдовица), обещали ѝ големи възможности за печалба, при което заявили, че суми и от 10 000 марки и повече не играели никаква роля. Тя била определена за шпионска дейност в Прага. Тя носила дори със себе си материал и документи, от които можело да се види размера на специалното обучение.

б) Домакинята Елизабет Кройтел, чийто мъж имал един магазин за бандажи в Черновиц, при уреждане на паспортите си е попаднала също в мрежите на ГПУ. Тя трябвало да извършва шпионска служба за русите в Саксония. Също и тя съобщи на германската охрана важен материал.

Привеждането на тези документирани единични примери може да се разпростре върху стотици случаи, тъй като е установено, че ГПУ се е отнесло, според предпазливи пресмятания, до около 50 % от преселниците, за да ги принуди към сътрудничество чрез изнудвателни заплашвания, или чрез обещание на огромни парични суми.

Но не стига само това, че ГПУ насилваше тези германци, с прилагането на най-недостойни средства, да стават предатели на своето отечество, – явиха се маса случаи на кражба на открити листове и паспорти, с цел да бъдат снабдявани с тях руски шпиони. В 16 случаи са на лице доказателства за това, че кражбата на легитимационни документи е била извършена, за да бъдат снабдени с тях агенти на руския шпионаж. В 16 други случаи съществува силното подозрение, че за тази цел ГПУ е убивал германци, за да използва книжата им за незабелязаното промъкване на агенти в Райха.

2. Съветско-руски дипломатически представителства, като центрове на стопански, политически и военни осведомителни служби против Райха, с единствената цел да служат на подготовката за една война.

От сключването на пакта руската специална шпионска служба се показа в своя начин на дейност в една почти провокираща форма. При своите, вече систематически безогледни методи тя премина сега и към това, да включи нашироко руските представителства в Райха – както и в Берлин начело с руското посолство – за своите разузнавателни цели. Когато преди известно време тогавашният руски посланик в Берлин, Шкварцев, беше отзован и заместен с посланика Деканозов, тази смяна на посланическия пост беше сигнал за едно още по-интензивно разузнаване във формата на политическа, стопанска и военна осведомителна дейност. Деканозов, доверено лице на Сталин, беше в Русия ръководител на осведомителното отделение на Народното комисарство на вътрешните работи, комуто, като специален шпионажен отдел, принадлежи ГПУ. Задачата, с която той дойде от Москва, беше определена в смисъл, чрез създаването на една мрежа от доверени хора да намери достъп до учрежденията на Райха и да се снабди със сведения за военната сила и оперативните планове на Райха. Негов доверен шеф беше принадлежащият към ГПУ и т. н. „посолствен съветник“, Кобулов, който развиваше една интензивна дейност в областта на шпионажа, при безогледното използване на своето екстериториално положение. Целта на руския шпионаж в Райха се свеждаше към това, заедно с добиването на чисто военни сведения, да узнае политическите намерения на Райха и чрез устройството на тайни черни радиостанции на много места в Германия да има на разположение осведомителни центрове, които трябва да предават по една добре измислена шифрова система всички важни за Русия сведения. Значи, от 1940 година беше в ход в областта на шпионажа едно добре организирано мобилизационно приготовление, което беше поставено на сцената чрез пръскане на несметни парични средства (Германската отбранителна служба можа своевременно да влезе в действие).

Обстоятелството, че нарастващият натиск на руския шпионаж се появи, преди всичко, в източните германски области – и тук на първо място в Генералното губернаторство и в Протектората – беше поводът да се обърне особено внимание тъкмо на тези опасни области. При това беше установено, че принадлежащият към руското генерално консулство в Прага, Леонид Мохов, беше главата на една руска шпионска мрежа, която ГПУ беше нагласило в Протектората. Бивши членове на чешкия легион, които се биха във войната срещу Полша на полска страна и се състояха главно от кръгове на бившата комунистическа партия в Чехословакия и които след поражението на Полша паднаха в руско пленничество, бяха заставени да работят на руска шпионска служба и преди всичко бяха обучени в обслужването на тайни радиостанции. Тези хора, бяха изпратени с подправени паспорти в Протектората, където те действаха под ръководството на споменатия руски член на консулството, Мохов. Когато последваха арестите, можаха да бъдат задържани повече от 60 лица от тази руска шпионска мрежа

и да се конфискува една дузина, намиращи се в действие тайни радиопредавателни станции (Указание: тази мрежа работеше напълно независимо от инсталирания от Коминтерна в Протектората нелегален апарат. Виж цифра I, 2.).

Също и посолственият съветник и чиновник на ГПУ, Кобулов, не беше бездеен в Берлин. Не е безинтересно да се приведе тук показанието на един съмнителен приятел на Германия, бивш югославски дипломат, на бившия югославски военен аташе в Берлин, полковник Фауник, който съобразно помощника на руския военен аташе в Берлин, полковник Корняков, заяви, че последният се занимава изключително с осведомителната служба – с толкова и толкова пари, от които той се нуждае. Целта на Кобуров, начело заедно с руския военен аташе Тупиков и неговия помощник, Корняков, беше да устройва в столицата на Райха, както и във всички важни градове на Велика Германия, тайни радиопредавателни станции за предавания на сведения.

От обширния наличен материал върху дейността на тези господа и на техния по-нататъшен сътруднически щаб трябва да се приведат като пример само следните два случая:

а) Хлебарят Витолд Пакулат от Мариампол в Литва, който беше член на германския културен съюз в Литва и имаше роднини в Райха – и преди всичко в Берлин – един ден беше призован в Ковно пред ГПУ. Тук го заплашваха, че ще заведат срещу него един шпионажен процес. Обстоятелството, че той беше член на културния съюз и с цел за посещение на своя брат в Мемел беше преминал няколко пъти от Литва в Германия, беше достатъчно за ГПУ да заведе срещу него едно полицейско следствие за шпионаж. На уплашения човек беше обещано, че ще бъде пуснат на свобода само тогава, ако той се обяви готов, под булото на един германски бежанец, да се засели в Берлин и да работи тук по определени указания за Русия. Изоставяйки жена и дете като заложници в ръцете на ГПУ, той беше изпратен в Райха. Също и него го заплашиха по пътя, че ръката на ГПУ е дълга и че при измени и в Берлин положително би го уловила. Въпреки това заплашване и въпреки, че трябваше да остави заложници свои близки във властьта на ГПУ, също и този германец схвана своя дълг и влезе във връзка с полицията за държавна сигурност. Така се удаде да се засекат, в останалата неизвестна на русите контра-дейност, всички техни намерения и да се държи цялата техна дейност още от начало под контрол. В Берлин Пакулат беше снабден чрез един посредник на ГПУ от руското посолство, с текущи нареждания и заповеди. Тук той трябваше да наеме едно жилище, в което ГПУ устрои една голяма тайна радиопредавателна станция. По-нататък той трябваше по руска заповед да наеме един малък хотел с локал, чийто помещения той трябваше да държи на разположение като квартира на пътуващи руски агенти и куриери. Той получаваше постоянни поръчки да се сближи с работниците-специалисти от оръжейната индустрия, за да се добере до предателски материал. Руската шпионска служба целеше предумишлено една военно-съобразна подготовка, която се разпростираше, заедно с отбелязването на цели за бъдещи въздушни бомбардировки, също и на удачни прикрития на публични площади и постройки, в които да се поставят готови за ползване в даден момент предателски материали и саботажни инструменти.

Само в този случай ГПУ заплащаше кръгло 100 000 германски марки, за да извърши всички по-горе накратко скицирани приготовления. За неговата черна радиопредавателна станция руската осведомителна служба закупи на името на Пакулат един германски радиопредавателен апарат от фирмата Сименс, който му беше поставен

на разположение от германската полиция за държавна сигурност – в противоиграта. Руската осведомителна служба с това смяташе положително, че Пакулат между това се е сдобил с една доверена мрежа от 60 германски мъже, които заедно с изобилните шпионски поръчки трябваше да действат и разстройват. Ръководената в противоположната игра мрежа се беше разпростряла чак до Кьонигсберг, където точно сега трябваше да се започне да се маркират върху градския план важни с оглед на войната фабрики.

б) Един друг случай на недостойно изнудване на един германец беше установен също така в Берлин. Този роден в Петербург германец, чието име по понятни основания понастоящем не може да се обяви, се завърна, след повторен престой в Германия, в 1936 година окончателно в Берлин. Той беше се оженил в Русия по руското право. От брака му се родила дъщеря. Тъй като според руското право, съпругата е запазила руското си поданство, на него не му било позволено да я доведе в Райха. От Берлин той се стараеше отново с подкрепата на германското Външно министерство да се сдобие с необходимите лични документи и да бъде признат руския му брак по германското право. Тъй като той е тежко туберкулозно-болен и затова вече по тази причина отдаваше голямо значение за едно по-скорошно събиране със своята фамилия, той видя само един изход от своето положение, да отиде сам още един път до Петербург, за да уреди там снабдяването си с документите и да доведе най-после жена си и детето си в Райха. За тази цел той се обърна към руското пътническо бюро „Интурист“ и помоли за необходимите документи за влизане в Русия. Когато ръководителят на това бюро, руснакът Шаханов, схвана от неговите разкази, че този болен човек е в голяма грижа за своята фамилия, той започна с него една безчестна низка игра. Шаханов му даде разрешение за отпътуване за Петербург, при условие че той като германец ще се окаже готов за предателство срещу своето отечество. Шаханов насилваше постоянно отчаяния човек, който с това беше докаран близко до самоубийство. Шаханов го разиграваше винаги с жена му и детето му и му правеше намеци в смисъл, че те са като заложници в ръцете на ГПУ. Въпросният германец най-после се представи на германската полиция за държавна сигурност. Под нейното наставление той се съгласи привидно с желанията на ГПУ-агента Шаханов и нае по негово нареждане едно голямо жилище, което беше определено също така за инсталирането на една тайна радиопредавателна станция.

Към всичко това се прибавя и фактът, че е било на лице тясно сътрудничество между Шаханов и „посолственият съветник“ Кобулон.

в) Чрез дълги наблюдения на радиоспециалиста на берлинското руско посолство, който се появяваше най-различно в Данциг, можа да се установи също и тук – в противоиграта – инсталирането на един таен радиопредаватели, заедно с принадлежащата към това политическа и стопанска мрежа от доверени хора. Също и тук успехът на руските шпионски намерения беше осуетен чрез навременното обаждане на данцигските поданици, братя Формела, които са били принудени да работят в служба на ГПУ.

Тази серия от примери би могла произволно да се продължи, тъй като руската осведомителна служба е работила по същия начин във всички важни за нея германски градове.

IV. Погранични инциденти.

В заключение трябва да се окаже и на това, че от страна на Съветите непрестанно се предизвикват гранични инциденти; особено от февруари 1941 година последните зачестяват и тегнат като кошмар върху германското погранично население на изток. Престъпно разстрелване на германски поданици и постоянно даване на изстрели от руска страна на германска територия следват в една непрекъсната верига.

V. Заключение.

Цитата дейност на Съветския съюз, насочена срещу националсоциалистическа Германия показва, от приведените тук из изобилния материал примери, в какъв размер се е водила нелегална разстройствена дейност, саботажи, терор и военно-подготвителен шпионаж във военно, стопанско и политическо отношение.

Тези неприятелски стремежи не се намалиха след сключването на консултативния пакт и пакт за ненападение от 23 август 1939 година, а напротив, те се бяха увеличили по размер и сила.

под. Хайдрих.